

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED
KLASA: 011-02/23-03/10
URBROJ: 513-02-1230/1-23-1
Zagreb, 23. veljače 2023. godine

UPUTA BR. 10/23

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13, 30/14, 39/19 i 98/19) ravnatelj Carinske uprave donosi

U P U T A

ZA PROVEDBU CARINSKIH POSTUPAKA PRI NADZORU ROBE U PUTNIČKOM PROMETU

Ovom Uputom pojašnjava se provedba carinskih formalnosti nadzora robe u putničkom prometu s trećim zemljama, u svrhu osiguravanja ujednačenog postupanja carinskih ureda.

1. OPĆI DIO

1.1. Zakonska osnova

Zakonska osnova se temelji na sljedećim propisima:

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, od 10.10.2013.- dalje u tekstu: CZU) i sve njene izmjene i dopune,
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/1, 29.12.2015.- u daljnjem tekstu: DUCZU) i sve njene izmjene i dopune,
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2015/2447 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/558, 29.12.2015.- u daljnjem tekstu: PUCZU), i sve njene izmjene i dopune,
- Uredba Vijeća Europske unije br. 1186/09 o uspostavi sustava oslobođenja od carina u Europskoj uniji (SL L 324, od 10.2.2009. str. 23 - u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća br. 1186/2009),
- Prilog I. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi, odnosno Kombinirana nomenklatura za tekuću godinu (objavljuje se u Službenom listu Europske unije do kraja listopada tekuće godine za sljedeću godinu),
- Zakon o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije (Narodne novine br. 40/16, u daljnjem tekstu: ZPCZEU),
- Zakonu o trošarinama (Narodne novine br. 106/18, 121/19 i 144/21),
- Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine br. 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22 i 113/22),

- Zakon o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića (Narodne novine br. 72/13, 121/19 i 22/20),
- Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“ br. 52/21; u daljnjem tekstu: Zakon o službenim kontrolama),
- Prekršajni zakon (Narodne novine br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18 i 114/22),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine br. 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 106/18, 1/19, 1/20, 1/21, 73/21, 41/22 i 133/22,),
- Pravilnik o trošarinama (Narodne novine br. 1/19, 1/20 i 22/22),
- Pravilnik o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i trošarine za robu uvezenu u osobnoj prtljazi osoba koje putuju iz trećih država te za robu uvezenu kao mala pošiljka nekomercijalnog značaja (Narodne novine br. 146/20),
- Pravilnik o ostvarivanju oslobođenja od carina (Narodne novine br. 52/17),
- Pravilnik o utvrđivanju sukladnosti motornih vozila i njihovih prikolica (Narodne novine br. 80/13, 97/14, 60/16, 2/19, 100/20 i 150/22).

Na putnički promet primjenjuju se odredbe članaka 134., 139., 150., 201., 250., i 269. CZU-a, a osnovni instituti i carinske formalnosti (načini i oblici deklaracija, utvrđivanje podrijetla, određivanje pojma putnika te status robe u osobnoj prtljazi), koje se u pravilu obavljaju usmeno i drugim radnjama, reguliraju odredbe članaka 1., 104., 135. do 143. i 245. DUCZU-a te članaka 1., 97., 210., 217. do 219. PUCZU, Posebnosti koje se odnose na vrstu prtljage i mjesto obavljanja carinskih formalnosti u zračnom i pomorskom prometu uređuju članci 37. do 47. PUCZU.

Za potrebe ove Upute upućivanje na treće zemlje na odgovarajući način se odnosi i na posebna fiskalna područja Unije.

Za potrebe ove Upute Sjeverna Irska smatra se državom članicom Europske unije, sukladno Protokolu o Irskoj i Sjevernoj Irskoj, Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020.).

1.2. Definicije pojmova

Za potrebe ove Upute navodi se značenje sljedećih pojmova:

- „*Osobna prtljaga*“: znači cjelokupna prtljaga koju putnik daje na uvid nadležnim carinskim tijelima pri dolasku, kao i sva prtljaga koju kasnije podnosi tim tijelima pod uvjetom da može dokazati da je sva navedena prtljaga prijavljena istodobno u vrijeme polaska kod osobe koja je odgovorna za njezin prijevoz; s tim u vezi odredbom čl. 1. toč. 5. DUCZU pojam „prtljaga“ definiran je kao sva roba koja se prevozi bilo kakvim sredstvima za putovanje fizičke osobe,
- „*putnik*“ znači svaka fizička osoba koja:
 - (a) ulazi na carinsko područje Unije privremeno i nema uobičajeno boravište na njemu; ili
 - b) se vraća na carinsko područje Unije na kojem ima uobičajeno boravište, nakon što je privremeno boravila izvan tog područja; ili
 - (c) privremeno napušta carinsko područje Unije na kojem ima uobičajeno boravište; ili
 - d) nakon privremenog boravka napušta carinsko područje Unije na kojem nema uobičajeno boravište;
- „*roba nekomercijalne naravi*“ znači roba koja je sadržaj osobne prtljage putnika, ako:
 - a) je povremene naravi i
 - b) sastoji se isključivo od robe za osobnu uporabu putnika ili njihovih obitelji, ili robe namijenjene za poklon. Pri tome, narav i količina takve robe ne smije ni po čemu upućivati na to da se radi o uvozu ili izvozu iz komercijalnih razloga,
- „*roba komercijalne naravi*“ znači sva roba koja nije obuhvaćena pojmom robe nekomercijalne naravi,

- „*treća zemlja*“ znači bilo koja država koja nije država članica Europske unije (u daljnjem tekstu: Unija); Monako i San Marino se ne smatraju trećim državama s obzirom na PDV i trošarine, (Sukladno Protokolu o Irskoj i Sjevernoj Irskoj, koji je sastavni dio Sporazuma o povlačenju Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, Unija i Ujedinjeno Kraljevstvo, sporazumjele su se da se Sjeverna Irska smatra državom članicom Unije dok je Velika Britanija (Engleska, Škotska i Wales) treća zemlja.)
- „*uvozna davanja*“ znači carine, PDV, trošarine, posebni porezi i ostala javna davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor u nadležnosti Carinske uprave,
- „*carinski ured nadležan za robno carinjenje*“ znači carinski ured ili granični carinski ured na kojem se obavljaju formalnosti robnog carinjenja u redovitom postupku, .
- „*putnici u zračnom prometu i putnici u morskom prometu*“ su svi putnici koji putuju zračnim ili morskim putem, ali koji ne putuju privatnim zrakoplovima niti plovilima za rekreaciju,
- „*radnik u pograničnoj zoni*“ je bilo koja osoba čije uobičajene aktivnosti zahtijevaju prelaženje granice u radnim danima,
- „*posebna fiskalna područja Unije*“ znači slijedeća područja koja su dio carinskog područja Europske unije na kojima se propisi Europske unije koji se odnose na PDV ili trošarine ili oboje ne primjenjuju: Planina Athos (Grčka), Alandski otoci (Finska), Francuska Gvajana, Martinique, Guadeloupe, Reunion, Mayotte, Saint-Martin (Francuska) i Livigno, Campione d Italia i talijanske vode jezera Lugano (Italija).

2. ROBA KOJU PUTNICI IZ TREĆIH ZEMALJA UNOSE U OSOBNOJ PRTLJAZI

2.1. Roba koja je sadržaj osobne prtljage i načini podnošenja carinske deklaracije

2.1.1. Osobne stvari opravdano potrebne za putovanje

Roba u osobnoj prtljazi putnika podrazumijeva, između ostalih, stvari opravdano potrebne za putovanje i izbjivanja izvan mjesta stalnoga boravišta kao što su obuća, odjeća, hrana, higijenske potrepštine, prijenosni elektronički uređaji (mobilni telefon, prijenosno računalo, itd.) i sl., za osobnu uporabu putnika ili članova njegove obitelji, u količini koja ne smije upućivati na to da se radi o uvozu ili izvozu iz komercijalnih razloga. Stvari opravdano potrebne za putovanje smatraju se nekomercijalnom robom koje u putnici mogu deklarirati usmeno ili radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom za puštanje u slobodni promet ili privremeni uvoz, ovisno o vrsti stvari koje se uvoze.

S tim u vezi, sukladno čl. 219. DUCZU-a, privremeni uvoz uz potpuno oslobođenje od uvozne carine i drugih javnih davanja odobrava se za robu koju uvoze putnici s uobičajenim boravištem izvan carinskog područja Unije pod uvjetom da je čine osobne stvari opravdano potrebne za putovanje, bez obzira na njihovu vrijednost.

Pri tome, ako nije deklarirana usmeno u skladu sa čl. 136. st. 1. toč. (b) DUCZU-a roba koja nije roba Unije smatra se deklariranom za privremeni uvoz radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom, u skladu sa čl. 141. DUCZU-a (prolazak kroz zelenu ili traku „ništa za prijaviti“, sam čin prolaska kroz carinski ured gdje ne postoji sustav odvojenih traka, itd.).

Posebosti vezane uz postupak privremenog uvoza detaljnije se opisuju u točki 5. ove Upute.

2.1.2. Ostala roba u osobnoj prtljazi putnika nekomercijalne i komercijalne naravi

Sadržaj osobne prtljage putnika, pored stvari opravdano potrebnih za putovanje, čini i druga roba nekomercijalne i komercijalne naravi, različitog opisa, vrste i količine kao što su npr. razni prehrambeni, higijenski i slični proizvodi za osobnu uporabu, predmeti opće uporabe, potrošačka elektronika, suvenirni, predmeti kućanstva, luksuzni predmeti, odjeća, obuća itd. Unos takve robe

podliježe obračunu i naplati uvoznih davanja ili oslobođenju od uvoznih davanja radi puštanja u slobodni promet, osim ako je za istu dokazan status robe Unije.

U skladu sa čl. 135. st. 1. (a) DUCZU-a, za robu nekomercijalne naravi može se podnijeti i prihvatiti usmena deklaracija za puštanje u slobodni promet.

Također, ako su ispunjeni uvjete za ostvarivanje oslobođenja od uvoznih davanja, roba nekomercijalne naravi smatra se deklariranom za puštanje u slobodni promet radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom, sukladno čl. 141. DUCZU-a. Pri tome, ako uvjeti za ostvarivanje oslobođenja nisu ispunjeni (premašeno je vrijednosno ili količinsko ograničenje iz točke 2.2 ove Upute), smatra se da carinska deklaracija nije podnesena.

Ujedno, u skladu sa čl. 135. st. 1 (b) DUCZU-a, usmena deklaracije za puštanje u slobodni promet može se podnijeti i za robu komercijalne naravi koja se nalazi u osobnoj prtljazi putnikâ, pod uvjetima koji se detaljnije navode u nastavku ove Upute.

Usmenu deklaraciju za robu u osobnoj prtljazi putnika, bilo nekomercijalne ili komercijalne naravi, može podnijeti samo fizička osoba – putnik. Isto se odnosi i na deklariranje robe u osobnoj prtljazi putnika radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom za puštanje u slobodni promet ili izvoz.

2.2. Vrijednosna i količinska ograničenja za primjenu oslobođenja od uvoznih davanja za robu nekomercijalne naravi

Na temelju čl. 41. Uredbe Vijeća br.1186/2009, roba koja se nalazi u osobnoj prtljazi putnika koji putuju iz trećih zemalja, oslobođena je od plaćanja uvozne carine pod uvjetom da je takav uvoz oslobođen poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) i trošarine na temelju odredaba nacionalnoga zakonodavstva država članica. S tim u vezi, čl. 44. st. 1. točkom 2. Zakona o PDV-u, propisano je i oslobođenje od plaćanja PDV-a dok je čl. 36. st. 1. točkom 3. Zakona o trošarinama propisano oslobođenje od plaćanja trošarina na robu koju unosi fizička osoba i koja ih sama prevozi za osobne potrebe iz treće države ili trećeg teritorija.

Sukladno odredbama navedenih propisa, roba nekomercijalne naravi, koja se uvozi u osobnoj prtljazi putnika, oslobođena je od plaćanja carine, PDV-a i trošarine pod uvjetom da ne premašuje ukupnu vrijednost ili količinu koja se navodi u nastavku, pri čemu narav ili količina robe u osobnoj prtljazi ne smije ukazivati na uvoz robe komercijalne naravi ili iz komercijalnih razloga. S tim u vezi, komercijalnom robom odnosno robom koja se uvozi iz komercijalnih razloga smatra se sva roba koja ne ispunjava jedan od uvjeta iz definicije pojma „nekomercijalna roba“ u točki 1.2. ove Upute.

2.2.1. Vrijednosno oslobođenje od uvoznih davanja

Roba nekomercijalne naravi u osobnoj prtljazi putnika oslobađa se plaćanja uvoznih davanja, ako njena ukupna vrijednost ne prelazi iznos od 300,00 EUR-a po putniku, a u zračnom i pomorskom prometu 430,00 EUR-a. Putnici mlađi od 15 godina, mogu ostvariti oslobođenje od plaćanja uvoznih davanja ako ukupna vrijednost robe ne prelazi iznos od 150,00 EUR-a, neovisno o prijevoznom sredstvu kojim putuju.

Ako vrijednost pojedinoga predmeta koji se uvozi premašuje vrijednost prema prethodnom stavku utvrđene vrijednosti, u svrhu ostvarivanja oslobođenja, podjela vrijednosti takvoga predmeta nije dopuštena, niti se njegova vrijednost može dijeliti na dvije ili više osoba. Isto tako, nije dopuštena kumulacija ukupne vrijednosti robe na koju se može ostvarivati pravo na oslobođenje na dvije ili više osoba.

Radi lakšeg razumijevanja nastavno se opisuju neki primjeri kada primjena oslobođenja od uvoznih davanja nije dopuštena.

(1) Ako dvije osobe u jednom prijevoznom sredstvu uvoze dva predmeta od kojih svaki vrijedi po 100,00 EUR-a, a treći predmet vrijedi 310,00 EUR-a te koji zajedno vrijede 510 EUR-a, oslobođenje od uvoznih davanja moguće je primijeniti samo na prva dva predmeta koji vrijede po 100,00 EUR-a, dok je na vrijednost trećeg predmeta od 310,00 EUR-a neophodno obračunati uvozna davanja. Naprijed navedeno vrijedi neovisno je li za robu izdan jedan ili više odvojenih računa te jesu li članovi iste obitelji/kućanstva.

(2) Ako dvije ili više osoba u jednom prijevoznom sredstvu za putovanje fizičke osobe uvoze više predmeta koji po svojim svojstvima čine jedinstvenu pošiljku/funkcionalnu cjelinu (npr. auto gume, više komada namještaja ili keramičke pločice i materijal za njihovo polaganje), pri čemu svaki putnik posjeduje odvojeni račun za određene predmete na iznos do granice oslobođenja od uvoznih davanja, oslobođenje se neće odobriti ako postoji sumnja da putnici nisu članovi iste obitelji ili istog kućanstva odnosno dvojba da roba nije namijenjena za osobne potrebe pojedinih ili svih putnika. Pri tome, ako nema sumnje u vrijednost robe, moguće je primijeniti skraćeni postupak puštanja u slobodni promet uz obračun davanja, opisan u točki 3. ove Upute.

(3) Kada putnici s uobičajenim boravištem izvan Unije unose različite repromaterijale te okolnosti njihovog unosa ukazuju da ih namjeravaju ugraditi odnosno komercijalno iskoristiti na području Unije (npr. boje, lakovi, kablovi, utičnice, pločice, žbuka, cement, namještaj u rastavljenom stanju, itd.), pri čemu su te robe najčešće povezane s njihovom profesijom (majstori, instalateri i sl.), na ove robe ne može se primijeniti oslobođenje od plaćanja uvoznih davanja, jer nisu namijenjene osobnoj uporabi putnika, te je sa takvim pošiljkama potrebno postupiti na načina opisan u točki 3. ove Upute.

U izračun vrijednosti robe na koju se primjenjuje oslobođenje od uvoznih davanja ne uključuje se:

- vrijednost osobne prtljage putnika koja se privremeno uvozi ili se nakon privremenog izvoza ponovno uvozi te vrijednost medicinskih proizvoda neophodnih za putnikove osobne potrebe, sukladno točki 2.1. ove Upute.
- iznos javnih davanja koja se plaćaju u trećoj zemlji izvoza (najčešće PDV) ako putnik može dokazati da je roba bila ili će biti oslobođena tih davanja u korist kupca. Naime, ako putnik posjeduje obrazac za povrat PDV-a uredno ovjeren od strane carinskog tijela treće zemlje, istim dokazuje da ima pravo na povrat iznosa PDV-a iskazan na računu, te se za potrebe obračuna uvoznih davanja taj iznos ne uračunava u carinsku vrijednost robe. U suprotnom, iznos tih davanja, iskazan na računu, obvezno se uključuje u carinsku vrijednost robe za potrebe obračuna i naplate uvoznih davanja.
- vrijednost trošarinskih proizvoda koji su količinski oslobođeni uvoznih davanja (točka 2.2.2. ove Upute).

2.2.2. Količinsko oslobođenje trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda od uvoznih davanja

2.2.2.1. Oslobođenje za putnike u zračnom prometu

Neovisno o vrijednosnim ograničenjima iz točke 2.2.1. ove Upute, za putnike u zračnom prometu pri uvozu trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda iz članka 94. Zakona o trošarinama (u daljnjem tekstu: duhanski proizvodi) oslobođenje od PDV-a i trošarine odnosi se i na sljedeće količine:

1. duhanske prerađevine:
 - 200 cigareta
 - 100 cigarilosa (pri čemu se cigarilosom smatraju cigare neto težine do 3 grama po komadu)
 - 50 cigara
 - 250 grama duhana za pušenje
2. alkohol i alkoholna pića, osim mirnog vina i piva:
 - alkohol i alkoholna pića s udjelom alkohola većim od 22% vol. ili nedenaturirani etilni alkohol s udjelom alkohola od 80% vol. i više: 1 litra

- alkohol i alkoholna pića s udjelom alkohola 22% vol. i manje: do 2 litre
3. mirno vino: 4 litre
 4. pivo: 16 litara
 5. duhanski proizvodi:
 - 50 grama grijanog duhanskog proizvoda
 - 10 mililitara e-tekućine
 - 50 grama novih duhanskih proizvoda.

Svaka količina navedena u točki 1. predstavlja 100% sveukupne dozvoljene količine za duhanske prerađevine te svaka količina navedena u točki 2. predstavlja 100% sveukupne dozvoljene količine alkohola i alkoholnih pića. U slučaju svakog pojedinog putnika, oslobođenje se može primijeniti na bilo koju kombinaciju proizvoda iz točaka 1. i 2., pod uvjetom da sveukupni postotak iskorištenih pojedinih odobrenih količina ne prelazi 100 %. Primjer takve kombinacije je 100 cigareta (50%), 20 cigarilosa (20%) i 75 grama duhana za pušenje (30%) za duhanske prerađevine te ½ litre alkoholnog pića +22% (50%) i 1 litra alkoholnog pića -22% (50%) za alkohol i alkoholna pića.

2.2.2.2. Oslobođenje za putnike u svim drugim oblicima prometa

Neovisno o vrijednosnim ograničenjima iz točke 2.2.1. ove Upute, za putnike u drugim oblicima prometa pri uvozu trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda oslobođenje od PDV-a i trošarine odnosi se i na sljedeće količine:

1. duhanske prerađevine:
 - 40 cigareta
 - 20 cigarilosa (pri čemu se cigarilosom smatraju cigare neto težine do 3 grama po komadu)
 - 10 cigara
 - 50 grama duhana za pušenje
2. alkohol i alkoholna pića, osim mirnog vina i piva:
 - alkohol i alkoholna pića s udjelom alkohola većim od 22% vol. ili nedenaturirani etilni alkohol s udjelom alkohola od 80% vol. i više: 1 litra
 - alkohol i alkoholna pića s udjelom alkohola 22% vol. i manje: do 2 litre
3. mirno vino: 4 litre
4. pivo: 16 litara
5. duhanski proizvodi:
 - 50 grama grijanog duhanskog proizvoda
 - 10 mililitara e-tekućine
 - 50 grama novih duhanskih proizvoda.

Svaka količina navedena u točki 1. predstavlja 100% sveukupne dozvoljene količine za duhanske prerađevine te svaka količina navedena u točki 2. predstavlja 100% sveukupne dozvoljene količine alkohola i alkoholnih pića. U slučaju svakog pojedinog putnika, oslobođenje se može primijeniti na bilo koju kombinaciju proizvoda iz točaka 1. i 2., pod uvjetom da sveukupni postotak iskorištenih pojedinih odobrenih količina ne prelazi 100 %.

2.2.2.3. Pravila koja se primjenjuju na sve vrste prometa i prijevoznih sredstava

Oslobođenje na navedene trošarinske proizvode ne može se primijeniti na putnike mlađe od 17 godina.

Od plaćanja uvoznih davanja oslobođeno je gorivo u standardnim spremnicima svakog prijevoznog sredstva, kao i do 10 litara identične vrste goriva u prikladnim prenosivim spremnicima za rezervno gorivo.

2.2.3. Unos trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda uz obračun uvoznih davanja

Unos trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda u količinama većim od količina za primjenu oslobođenja (propisanim u točki 2.2.2.) može se dopustiti uz obračun i naplatu svih uvoznih davanja i uz uvjet da su isti prijavljeni carinskom službeniku, te da ih unosi i sama prevozi fizička osoba - za osobne potrebe. Pri tome se, kao orijentacione, mogu primijeniti indikativne količine za osobne potrebe navedene u točki 2.4 ove Upute uz jednako vrjednovanje svih ostalih kriterija koji se u toj točki navode. Dakle, navedene količine su indikativne pa iste ne trebaju biti jedini i konačni kriterij za donošenje odluke radi li se o nekomercijalnoj količini, već isto treba procjenjivati cijeneći okolnosti svakog pojedinog slučaja.

Ako se prilikom unosa cigareta pojave cigarete čija maloprodajna cijena nije prijavljena kod Ministarstva financija, Carinske uprave, proporcionalna trošarina obračunava se u odnosu na najviše prijavljenu maloprodajnu cijenu cigareta u Republici Hrvatskoj.

Duhanske prerađevine te alkohol i alkoholna pića koje se unose za osobne potrebe nisu predmet obveze označavanja propisanim markicama Ministarstva financija u smislu odredbi čl. 71. i čl. 90. Zakona o trošarinama.

Ogledni primjer obračuna trošarina pri unosu trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda u količinama većim od količina propisanih za primjenu oslobođenja prikazan je u Prilogu 1 ove Upute.

Kada putnik nije prijavio unos trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda isti se moraju zadržati pod carinskim nadzorom do okončanja prekršajnog postupka.

2.3. Posebnosti uvoza robe nekomercijalne naravi u putničkim prometu za određene kategorije osoba

Vrijednosna i količinska ograničenja za primjenu oslobođenja iz točke 2.2. ove Upute ne odnose se na:

- (a) osobe s uobičajenim mjestom stanovanja u *pograničnoj* zoni Republike Hrvatske i susjednih trećih zemalja,
- (b) radnike u pograničnoj zoni Republike Hrvatske i susjednih trećih zemalja, te
- (c) posade prijevoznih sredstava u prometu između trećih zemalja i Republike Hrvatske, prilikom putovanja u obavljanju svojega posla.

Navedene osobe mogu, uz oslobođenje od uvoznih davanja, dnevno u svojoj prtljazi unijeti robu čija je vrijednosti do 40 EUR-a.

Neovisno o naprijed navedenom vrijednosnom ograničenju, pri uvozu se oslobođenje od uvoznih davanja odnosi i na sljedeće dnevne količine trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda:

1. duhanske prerađevine:
 - 25 cigareta
 - 10 cigarilosa (pri čemu se cigarilosom smatraju cigare neto težine do 3 grama po komadu)
 - 5 cigara
 - 25 grama duhana za pušenje
2. alkohol i alkoholna pića, osim mirnog vina i piva:
 - alkohol i alkoholna pića s udjelom alkohola većim od 22% vol. ili nedenaturirani etilni alkohol s udjelom alkohola od 80% vol. i više: 0,25 litre
 - alkohol i alkoholna pića s udjelom alkohola 22% vol. i manje: do 0,25 litre
3. mirno vino: 1 litra
4. pivo: 1,5 litra
5. duhanski proizvodi:
 - 25 grama grijanog duhanskog proizvoda
 - 4 mililitara e-tekućine.

Svaka količina navedena u točki 1. predstavlja 100% sveukupne dozvoljene količine za duhanske prerađevine te svaka količina navedena u točki 2. predstavlja 100% sveukupne dozvoljene količine alkohola i alkoholnih pića. U slučaju svakog pojedinog putnika, oslobođenje se može primijeniti na bilo koju kombinaciju proizvoda iz točaka 1. i 2., pod uvjetom da sveukupni postotak iskorištenih pojedinih odobrenih količina ne prelazi 100 %.

U izračun vrijednosti robe na koju se primjenjuje oslobođenje od uvoznih davanja ne uključuje se vrijednost trošarinskih proizvoda koji su količinski oslobođeni od uvoznih davanja.

Navedena vrijednosna i količinska ograničenja neće se primijeniti ako predmetne osobe dokažu carinskim službenicima da putuju dalje od pogranične zone ili da se ne vraćaju iz pogranične zone susjedne treće države (npr. računom izdanim izvan pograničnog područja susjedne treće zemlje). Međutim, odredbe ovoga čl. će se primijeniti ako radnici na granici ili u pograničnoj zoni ili posade prijevoznih sredstava u međunarodnom prometu uvoze robu u okviru obavljanja svojih poslova.

Pograničnom zonom u smislu ove Upute smatra se dio državnoga područja RH i susjedne treće zemlje uz zajedničku državnu granicu, koji se prostire u širini određenoj važećim međudržavnim sporazumom o pograničnom prometu potpisanim sa susjednom trećom zemljom. U tom smislu pogranična zona sa Bosnom i Hercegovinom je pogranično područje, određeno čl. 2. st. 4. Sporazuma između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o pograničnom prometu, kao područje uz zajedničku državnu granicu koje se prostire u dubinu od pet (5) kilometara od zajedničke državne granice, odnosno područje koje uključuje naselja u Republici Hrvatskoj navedena u Dodatku A i naselja u Bosni i Hercegovini navedena u Dodatku B. Pogranično područje ne obuhvaća morski prostor Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

2.4. Putovanje putnika između dvije točke na carinskom području Unije preko područja trećih zemalja

Kada putovanje između dvije točke na carinskom području Unije uključuje prelazak preko područja treće zemlje, naprijed navedena ograničenja prilikom unosa robe nekomercijalne naravi iz trećih zemalja primjenjuju se ako putnik ne može dokazati da je roba u njegovoj osobnoj prtljazi nabavljena u skladu s općim uvjetima koji se primjenjuju kod oporezivanja na domaćem tržištu države članice i ne podliježe povratu PDV-a ili trošarina.

Okolnost da je roba nabavljena u skladu s općim uvjetima oporezivanja na tržištu države članice dokazuje se obveznim podnošenjem računa ili druge komercijalne isprave i davanjem pojašnjenja iz kojih proizlazi da je roba zakonito nabavljena na domaćem tržištu države članice te da ne podliježe povratu PDV-a ili trošarina.

Pri tome, sukladno čl. 37. Zakona o trošarinama, ako se radi o trošarinskim proizvodima i duhanskim proizvodima, već puštenim u potrošnju u drugoj državi članici i koje u RH unosi fizička osoba i ista ih sama prevozi, trošarina u Republici Hrvatskoj se ne plaća, osim ako se utvrdi da nisu namijenjeni za osobne potrebe, već u komercijalne svrhe.

Radi utvrđivanja jesu li trošarinski proizvodi i duhanski proizvodi namijenjeni za osobne potrebe ili za komercijalne svrhe posebno se uzima u obzir:

- komercijalni status osobe koja drži trošarinske proizvode i duhanske proizvode i razlog njihova držanja,
- mjesto gdje se trošarinski proizvodi i duhanski proizvodi nalaze ili, ako je s obzirom na okolnosti slučaja primjereno, vrsta prijevoza,
- dokumente koji se odnose na trošarinske proizvode i duhanske proizvode,
- svojstva trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda,
- količinu trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda,
- druge okolnosti koje se smatra relevantnima.

U svrhu ocjene okolnosti količine trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda kao jednog od kriterija koji se uzima u obzir za prosudbu komercijalne, odnosno nekomercijalne namjene robe, uzimaju se u obzir slijedeće indikativne količine:

- 800 komada cigareta,
- 400 komada cigarilosa,
- 200 komada cigara,
- 1,0 kilogram duhana za pušenje,
- 10 litara jakog alkoholnog pića,
- 20 litara međuproizvoda,
- 90 litara vina, uključujući najviše 60 litara pjenušavog vina,
- 110 litara piva,
- 1,0 kilogram grijanog duhanskog proizvoda
- 100 mililitara e-tekućine
- 1,0 kilograma novih duhanskih proizvoda iz čl. 94. stavka 2. Zakona o trošarinama.

Ako je potrebno utvrditi carinski status robe Unije u putničkoj prtljazi, nekomercijalne naravi, carinski status robe Unije smatra se dokazanim ako putnik deklarira da navedena roba ima carinski status robe Unije te ne postoji nikakva sumnja u istinitost te deklaracije (čl. 210. PUCZU). Ako status nije dokazan na ovaj način isti se može dokazivati podnošenjem drugog odgovarajućeg dokaza statusa robe Unije u skladu s odgovarajućim odredbama PUCZU-a.

3. SKRAĆENI POSTUPAK CARINJENJA I POSEBNE MJERE NADZORA

3.1. Primjena skraćenog postupka carinjenja radi puštanja u slobodni promet

Roba nekomercijalne naravi čija utvrđena vrijednost ili količina prelazi ograničenja odnosno količine na koje se primjenjuje oslobođenje (u slučaju trošarinskih proizvoda i duhanskih proizvoda) opisane u točki 2. ove Upute, podliježe plaćanju uvoznih davanja. Pri tome, carinske formalnosti postupka puštanja u slobodni promet mogu se provesti na graničnom prijelazu u:

- tzv. skraćenom postupku carinjenja robe uz podnošenje usmene carinske deklaracije za puštanje u slobodni promet, ili
- na carinskom uredu nadležnom za robno carinjenje na kojem će se ocijeniti činjenice bitne za utvrđivanje obveze plaćanja uvoznih davanja.

Okolnosti bitne za primjenu odgovarajućega postupka carinjenja robe utvrđuju uredujući carinski službenici neposredno na graničnim prijelazu, u pravilu temeljem podataka usmene deklaracije te, u slučajevima osnovanosti naplate uvoznih davanja ili sumnje u zakonito unošenje ili iznošenje određenih predmeta, pregledom robe i priloženih isprava (računa, kupoprodajnog ili darovnog ugovora i sl.).

Pri tome se obvezno utvrđuje radi li se o robi nekomercijalne naravi za koju se može podnijeti usmena deklaracija za puštanje u slobodni promet tj. da li postoje okolnosti koje ukazuju da nije svrsishodna primjena skraćenog postupka carinjenja, kao što su npr.:

- sumnja u ispravno prijavljenu vrijednost robe,
- sumnja u namjenu robe za osobne potrebe putnika ili njihovih obitelji ili da se radi o poklonu (npr. putnik s uobičajenim boravištem izvan Unije uvozi predmete čija je svrha i namjena povezana sa nekom nekretninom (namještaj, ograda i sl.) pri čemu putnik ne može dokazati da je u posjedu ili vlasništvu nekretnine na carinskom području Unije),
- element povremenosti uvoza nije zadovoljen zbog saznanja o višekratnom uvozu iste robe od strane istih osoba,
- roba je predmet zabrana i ograničenja ili drugih uvoznih formalnosti (dozvola, certifikat, odobrenje i sl.).

Sumnja u ispravno prijavljenu vrijednost robe i/ili njezinu namjenu postoji uvijek ako je iz okolnosti slučaja razvidno da se vrijednost na računima evidentno prilagođava broju putnika i propisanim vrijednosnim ograničenjima te da se tako instituti opisani ovom Uputom i njihovo temeljno značenje izokreće.

Naime, ako uredujući carinski službenik na bilo koji način sumnja u potpunost i točnost podataka prijavljenih usmenom deklaracijom ili postoje druge okolnosti koje dovode u pitanje ispravan obračun uvoznih davanja u skraćenom postupku carinjenja ili primjenu drugih mjera koje se mogu odnositi na robu, putnika će uputiti da podnese standardnu carinsku deklaraciju carinskom uredu nadležnom za robno carinjenje na kojem će se ocijeniti činjenice bitne za utvrđivanje obveze plaćanja uvoznih davanja, uz određene iznimke koje se navode u nastavku ove Upute.

Ako se deklarant/putnik ne slaže sa obračunom carinskog duga utvrđenom u skraćenom postupku, isti će se uputiti na redoviti postupak carinjenja uz podnošenje standardne carinske deklaracije.

Skraćeni postupak carinjenja provodi se isključivo za fizičke osobe putnike te ga da nije dopušteno provoditi i obračun uvoznih davanja izdavati na naziv pravne osobe, obrta, udruge i sl.

3.2. Utvrđivanje carinske vrijednosti

Prilikom obračuna uvoznih davanja primjenjuje se transakcijska vrijednost robe tj. cijena stvarno plaćena ili plativa. U slučaju da ta vrijednost sadrži i iznos javnih davanja koja se plaćaju u trećoj zemlji izvoza (npr. PDV) taj se iznos ne uračunava u carinsku vrijednost samo ako putnik može dokazati da je roba bila ili će biti oslobođena tih davanja u korist kupca. Konkretno, ako putnik posjeduje obrazac za povrat PDV-a uredno ovjeren od strane carinskog tijela treće zemlje, istim dokazuje da ima pravo na povrat iznosa PDV-a iskazan na računu, te se za potrebe obračuna uvoznih davanja taj iznos ne uračunava u carinsku vrijednost robe. U suprotnom, za utvrđivanje carinske vrijednosti i obračun uvoznih davanja u carinsku vrijednost uračunava se i iznos unutarnjih davanja treće zemlje iskazan na računu.

Ako putnik ne posjeduje račun ili drugu odgovarajuću ispravu iz koje se može utvrditi vrsta, količina te vrijednost robe, carinski službenik je dužan od putnika zatražiti sačinjavanje posebne izjave o robi na obrascu iz Priloga 2 ove Upute. Ovu izjavu ovjerava i potpisuje uredujući carinski službenik te ju odlaže uz obrazac za obračun uvoznih davanja, kao dokaz na osnovu kojega je obavljen obračun. Pri tome, carinski službenik nije dužan bezuvjetno prihvatiti podatke navedene na izjavi putnika te će, u slučaju npr. sumnje u točnost podatka o vrijednosti robe, putnika uputiti na carinski ured nadležan za robno carinjenje.

3.3. Primjena jedinstvene stope carine

Na robu nekomercijalne naravi sadržanu u osobnoj prtljazi putnika naplaćuje se carina po jedinstvenoj stopi od 2,5 % (*ad valorem*), pod uvjetom da vrijednost robe za koju se plaća uvozna carina ne prelazi 700 EUR po pošiljci ili po putniku.

Takva jedinstvena stopa carine ne primjenjuje se na robu za koju je stopa carine u popisu carinskih stopa „slobodno” i na robu iz poglavlja 24 carinske tarife (Duhan i prerađeni nadomjesci duhana) koja je sadržana u osobnoj prtljazi putnika u iznosima koji premašuju ograničenja za ostvarivanje oslobođenja od plaćanja uvoznih davanja (točka 2.2. ove Upute).

Jedinstvena stopa neće se primijeniti ako putnik zahtijeva da se uvozna carina na robu obračuna po stopi koja je za nju propisana. U tom će se slučaju, uz uvažavanje odredaba o oslobođenju od plaćanja carine, obračunati uvozna carina po propisanoj stopi i isto odgovarajuće naznačiti u obrazac za obračun uvoznih davanja.

3.4. Primjena povlaštene stope carine i drugih mjera

3.4.1. Primjena povlaštene stope carine

Ako je predmet obračuna uvoznih davanja roba nekomercijalne naravi vrijednosti do 1.200,00 EUR-a, podrijetlom iz država s kojima Unija ima zaključene ugovore o slobodnoj trgovini ili iz država na koje se primjenjuju jednostrane preferencijalne mjere, prilikom obračuna uvoznih davanja, a temeljem zahtjeva putnika, može se primijeniti povlaštena stopa carine pri čemu nije potrebno zahtijevati podnošenje dokaza o podrijetlu već se prihvaća izjava putnika da su proizvodi podrijetlom iz država ugovornica. Pri tome, ako nema dvojbe ili druge indikacije da se ne radi o povlaštenom podrijetlu, u obrascu obračuna uvoznih davanja navodi se primjena povlaštenog podrijetla te napomena da je povlaštena stopa primijenjena temeljem izjave putnika.

Ako vrijednost robe nekomercijalne naravi u osobnoj prtljazi putnika prelazi 1.200,00 EUR-a da bi se mogla primijeniti povlaštena stopa carine za istu je nužno podnijeti odgovarajući dokaz o podrijetlu robe u redovitom postupku uz podnošenje standardne carinske deklaracije na jednom od carinskih ureda za robno carinjenje.

3.4.2. Primjena antidampinške i zaštitne carine

Ako roba nekomercijalne naravi sadržana u osobnoj prtljazi putnika nije oslobođena carine, za istu, osim carine, treba obračunati i druga uvozna davanja koja proizlaze iz relevantnog zakonodavstva Unije, ako ista postoje u odnosu na podrijetlo predmetne robe (isto je potrebno provjeriti u TARIC-u).

Slijedom toga, ako fizička osoba unosi robu vrijednosti veće od 300 EUR-a, na primjer:

- bicikl za osobne potrebe, iz trećih zemalja za koje je propisana antidampinška carina, koji je kupila u Bosni i Hercegovini, na isti je potrebno obračunati i naplatiti propisanu antidampinšku carinu
- betonsko željezo za izgradnju vlastite kuće, koje je kupila u Bosni i Hercegovini, na isto je potrebno obračunati i naplatiti propisanu zaštitnu carinu.

3.5. Izdavanje obračuna uvoznih davanja

Obračun uvoznih davanja u skraćenom postupku i izdavanje obrasca vrši se uporabom aplikacije Informacijskog sustava CU. U slučaju privremene nedostupnosti aplikacije obračun davanja vrši se na pisanom obrascu iz priloga 15 ove Upute uz obvezno naknadno unošenje podataka obračuna u aplikaciju.

3.6. Posebnosti unosa robe koja je sadržaj osobne prtljage u cestovnom prometu

Ako ne postoji sumnja u nekomercijalnu narav robe, skraćeni postupak carinjenja se može provesti neovisno je li prijevoznik ujedno i vlasnik robe. Međutim, vlasnik robe mora imati status putnika u prijevoznom sredstvu kojim se prevozi roba. Stoga nije dopušteno, te je ogledni primjer nepravilnosti, da vlasnik robe na hrvatskoj strani graničnog prijelaza čeka i preuzima robu koju potom deklarira kao robu nekomercijalne naravi.

Ako je vlasnik robe osoba u pratnji vozila kojim se prevozi roba tj. nije prijevoznik ili suputnik u vozilu kojim se prevozi roba, radi pouzdanog utvrđenja da se zaista radi o osobnoj prtljazi putnika i robi nekomercijalne naravi, uredujući carinski službenik uputit će putnika na carinski ured za robno carinjenje radi provedbe postupka utvrđivanja odlučnih okolnosti slučaja. Iznimno, ako se neposrednim nadzorom robe i priloženih isprava može nedvojbeno utvrditi da se radi o osobnoj prtljazi putnika i robi nekomercijalne naravi, može se izvršiti obračun davanja u skraćenom postupku carinjenja ili primijeniti oslobođenja od uvoznih davanja, ovisno o ispunjenju uvjeta. U tom slučaju, carinski ured će od putnika zatražiti sačinjavanje posebne izjave o namjeni robe za osobne potrebe, na obrascu iz Priloga 3 ove Upute¹.

¹ Sačinjavanje ove izjave može se tražiti i u zračnom, željezničkom i pomorskom prometu.

3.6.1. Unos robe prijevoznim sredstvima namijenjenim za prijevoz putnika

Člankom 1. toč. 5. DUCZU pojam „prtljaga“ definiran je kao sva roba koja se prevozi bilo kakvim sredstvima za putovanje fizičke osobe.

Shodno navedenoj definiciji, skraćeni postupak carinjenja temeljem usmene deklaracije putnika primijeniti će se na robu nekomercijalnoga karaktera koju putnik u cestovnom prometu unosi u motornim vozilima namijenjenim za prijevoz putnika tj. u cestovnim motornim vozilima M kategorije² (motorna vozila s najmanje četiri kotača, koja su konstruirana i proizvedena za prijevoz putnika), uključujući robu koja se unosi na motociklu, biciklu ili pješke.

Prijevoz osobne prtljage u priključnom vozilu vozila M1 kategorije (motorna vozila namijenjena za prijevoz putnika koja osim sjedala za vozača imaju najviše osam sjedala), priključnom vozilu autobusa, kamper vozilu i teretnom prostoru »pick-up« vozila s dvostrukom kabinom također se smatra prijevozom u sredstvima za putovanje fizičke osobe, osim ukoliko vrsta, količina, priložene isprave i obrazloženje putnika o namjeni robe upućuju na sumnju u nekomercijalnu narav robe.

Uređujući carinski službenik uputiti će putnika na carinski ured za robno carinjenje ako, pri prijevozu određenih vrsta roba motornim vozilima namijenjenim za prijevoz putnika, osnovano sumnja u nekomercijalni karakter ili u prijavljenu vrijednosti robe, zbog njene vrste, količine ili zato što je dvojbeno, zbog naravi robe, priloženih isprava i obrazloženja putnika, je li roba namijenjena osobnim potrebama putnika i članova njegovog kućanstva. Pri tome, putnik ima i opciju, ovisno o ispunjenju potrebnih uvjeta te ako nema sumnje u vrijednost robe, tražiti da granični carinski ured obračuna uvozna davanja u skraćenom postupku primjenom carinske stope utvrđene razvrstavanjem robe u Zajedničku carinsku tarifu.

3.6.2. Unos robe vozilima namijenjenim za prijevoz robe

Shodno naprijed navedenom, roba koja se prevozi u teretnom prostoru motornih vozila namijenjenih za prijevoz roba tj. **vozilima N kategorije** (motorna vozila s najmanje četiri kotača, koja su konstruirana i proizvedena za prijevoz roba) **i njihovim priključnim vozilima, ne smatra se osobnom prtljagom putnika**. Ta roba ne smatra se robom nekomercijalne naravi kao niti robom komercijalne naravi u osobnoj prtljazi putnika, bez obzira je li vlasnik robe prijevoznik ili suputnik u vozilu kojim se prevozi roba ili osoba u pratnji. Na takvu robu ne može primijeniti oslobođenje od uvoznih davanja kao ni postupak carinjenja u skraćenom postupku.

Samo iznimno, na graničnim prijelazima za međunarodni cestovni promet robe, temeljem detaljno provedene analize konkretnog slučaja te uz obvezno sastavljanje službene bilješke sa fotodokumentacijom prijevoznog sredstva i robe, može se smatrati osobnom prtljagom i roba koja se prevozi vozilima N1 kategorije (motorna vozila za prijevoz tereta čija najveća dopuštena masa nije veća od 3,5 tone) te se može primijeniti oslobođenje od uvoznih davanja, ovisno o ispunjavanju posebnih uvjeta, ili skraćeni postupak carinjenja, uz kumulativno ispunjenje sljedećih uvjeta:

- konkretna roba po svojim gabaritima/dimenzijama nesporno može biti fizički prevožena vozilima M kategorije (npr. manji komad namještaja, sastavljeni komad namještaja koji originalno zapakiran ima odgovarajuće dimenzije za prijevoz vozilima M kategorije i sl.),
- ne radi se o vozilu koje je posebno tvornički ili na bilo koji drugi način prilagođeno za profesionalni ili specijalizirani prijenos robe (npr. vozila sa stalcima za stolariju, vozila sa utorima ili pregradama i sl.),
- vozilo mora imati zatvorenu karoseriju,
- roba se po svim karakteristikama ukazuje nekomercijalne naravi,

² Kategorizacija vozila (uključujući i niže navedenu) je u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju sukladnosti motornih vozila i njihovih prikolica, Prilogom I.

- vozilo je u vlasništvu/najmu/lizingu putnika te je registrirano na ime putnika-fizičke osobe/korisnika lizinga putnika-fizičke osobe,
- ne radi se o bilo kojoj vrsti organizirane/profesionalne dostave,
- roba na bilo koji način nije u pratnji osoba koje nisu putnici (tj. majstori, profesionalni radnici za instalaciju, ugradnju i sl.),
- sačinjena je posebna Izjava putnika o namjeni robe za osobne potrebe, na obrascu iz Priloga 3 ove Upute,
- putovanja putnika i kretanja vozila su analizirana s gledišta uvjeta povremenosti,
- o postupanju se u svakom pojedinom slučaju sastavlja službenu bilješku koju obavezno potpisuju predstojnik graničnog carinskog ureda (u slučaju postupanja izvan uredovnog radnog vremena, predstojnik odobrenje daje usmeno, tj. telefonski što se pisano konstatira u službenoj bilješci), voditelj smjene i uređujući ovlašteni carinski službenik.

3.7. Deklariranje robe komercijalne naravi za puštanje u slobodni promet i izvoz

Sukladno čl. 135. st. 1. (b) DUCZU-a usmena deklaracija za puštanje u slobodni promet može se podnijeti za robu komercijalne naravi koja se nalazi u osobnoj prtljazi putnika te se uvozna davanja mogu obračunati u skraćenom postupku pod uvjetom da roba ne premašuje vrijednost od 1000 EUR ni 1000 kg neto mase. Ako je bilo koje navedeno ograničenje premašeno, tada ne postoje uvjeti za podnošenje usmene deklaracije.

Komercijalna roba mora se izričito usmeno deklarirati za puštanje u slobodni promet tj. nije dopušteno njeno deklariranje radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom iz čl. 141. DUCZU-a.

Carinski ured može uvozna davanja obračunati u skraćenom postupku puštanja u slobodni promet sukladno točki 3.5. ove Upute, primjenom carinske stope utvrđene razvrstavanjem robe u Zajedničku carinsku tarifu, antidampinške i zaštitne carine ili povlaštene stope, ovisno o ispunjenju posebnih uvjeta za primjenu odgovarajuće stope. Primjena jedinstvene stope carine nije dopuštena.

Pri tome, skraćeni postupak carinjenja provodi se prema fizičkim osobama putnicima te nije dopušteno obrazac obračuna izdavati na naziv pravne osobe, obrta, udruge i sl.

Sukladno čl. 137. čl. 1. (b) DUCZU-a usmena deklaracija može se podnijeti za izvoz komercijalne robe ako ne premašuje vrijednost od 1000 EUR ni 1000 kg neto mase. Ujedno, sukladno čl. 140. st. 1. (a) predmetna roba, ako nije drukčije deklarirana, komercijalna roba smatra se deklariranom za izvoz radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom iz čl. 141. DUCZU-a. Dakle, **komercijalna roba koja se na navedene načine deklarira za izvoz ne mora biti sadržaj osobne prtljage** te se deklaracija za izvoz, podnesena usmeno ili samo drugim radnjama, može prihvatiti i za robu koja se prevozi u vozilima za prijevoz robe.

3.8. Roba koja se ne može deklarirati usmeno ili radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom

Podnošenje usmene deklaracije ili deklariranje radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom, sukladno čl. 135. do 140. DUCZU-a, za puštanje u slobodni promet, privremeni uvoz, ponovni izvoz i izvoz, ne može se primijeniti na robu koja podliježe zabrani ili ograničenju i robu za koju je podnesen zahtjev za povrat carine ili drugih pristojbi, osim ako se takav zahtjev odnosi na poništenje carinske deklaracije za puštanje u slobodni promet robe koja je oslobođena od uvozne carine u skladu s čl. 23. st. 1. ili čl. 25. st. 1. Uredbe (EZ) br. 1186/2009.

3.9. Postupak na carinskom uredu za robno carinjenje

Ako je zbog sumnje u nekomercijalnu narav robe ili u deklariranu vrijednost robe pošiljka upućena na carinski ured nadležan za robno carinjenje, taj carinski ured treba, nakon podnošenja robe i deklaracije za privremeni smještaj, obavezno provesti:

- dokazni postupak radi meritornog i obrazloženog utvrđenja radi li se o robi nekomercijalnoga karaktera (primjerice pribavljanjem isprava o osnovanosti uvoza veće količine građevinskog materijala - cigle, razne građe, stolarije, obloga, keramičkih pločica, ogrjevnog drva, ograde i sl. kada primatelj navodi kako uvozi robu za izgradnju ili uređenje kuće ili stambenog prostora za potrebe njegove obitelji pri čemu će se u pravilu provesti očevid),
- dokazni postupak radi meritornog i obrazloženog utvrđenja radi li se zaista o osobnoj prtljazi putnika (primjerice uzimanje izjava, pregled prostora koji je namijenjen za smještaj ili ugradnju robe, uvid u dokaze o plaćanju i sl.),
- postupak utvrđivanja carinske vrijednosti sukladno važećim propisima, uputama i pojašnjenjima o postupanju,
- sačinjavanje posebne Izjave putnika o namjeni robe za osobne potrebe, na obrascu iz Priloga 3 ove Upute.

4. PRIMJENA MJERA ZABRANA I OGRANIČENJA I ISPUNJAVANJE OSTALIH FORMALNOSTI U VEZI S UVOZOM ROBE U PUTNIČKOM PROMETU

Pri unosu ili iznosu određenih vrsta robe u putničkom prometu primjenjuju se ograničenja, zabrane ili druge posebne formalnosti glede obveze posjedovanja odgovarajućih isprava nadležnih tijela, količinskog ograničenja kod unosa te provedbe posebnih procedura nadzora pri unosu ili iznosu određenih vrsta robe.

4.1. Unos proizvoda životinjskog podrijetla, mješovitih proizvoda i proizvoda dobiveni od nusproizvoda životinjskog podrijetla u osobnoj prtljazi putnika

[Delegirana Uredba Komisije \(EU\) 2019/2122](#) od 10. listopada 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu određenih kategorija životinja i robe izuzetih od službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama, posebnih kontrola osobne prtljage putnika i malih pošiljaka robe koje se šalju fizičkim osobama i nisu namijenjene stavljanju na tržište te o izmjeni Uredbe Komisije (EU) br. 142/2011 (dalje u tekstu: Delegirana Uredba Komisije (EU) br. 2019/2122) utvrđuje pravila o uvozu u Uniju osobnih pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla, mješovitih proizvoda i proizvoda dobiveni od nusproizvoda životinjskog podrijetla (u daljnjem tekstu: proizvodi životinjskog podrijetla) nekomercijalnog karaktera koji su dio putničke prtljage. Uredba propisuje:

- postupke i uvjete pri unošenju gore navedenih roba iz trećih zemalja,
- određene najveće dopuštene količine (količinska ograničenja) određenih vrsta proizvoda životinjskog podrijetla koje se smije unositi u Uniju,
- navedene treće zemlje iz kojih je takav uvoz dopušten odnosno zabranjen.

Sukladno odredbama čl. 55. st. 1. točke (b) Zakona o službenim kontrolama, carinski službenici na graničnim prijelazima vrše službene kontrole proizvoda životinjskog podrijetla izuzetih od službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama, koji čine dio osobne prtljage putnika i koji su namijenjeni za osobnu potrošnju, ako pripadaju jednoj od kategorija proizvoda koji se navode u točki 4.1.1. ove Upute.

4.1.1. Količinska ograničenja kod unosa

Prilikom provođenja mjera nadzora potrebno je obratiti pozornost na treću zemlju iz koje putnik dolazi, a ne gdje je proizvod upakiran ili proizveden, budući da se proizvodi životinjskog podrijetla, koji se unose iz trećih zemalja, a za koje je na deklaraciji navedeno da su proizvedeni ili upakirani u državama članicama Unije smatraju proizvodima trećih zemalja te njihov unos nije dopušten (jer su izgubili zdravstveni status koji imaju kao proizvodi iz Unije), osim ukoliko niže nije drugačije navedeno.

U skladu s odredbama Delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 2019/2122, u carinsko područje Unije u osobnoj prtljazi putnika:

- A) **nije dopušteno** unijeti: meso, mlijeko i njihove proizvode, ribu i proizvode ribarstva, druge proizvode životinjskog podrijetla, uključujući mlijeko u prahu za dojenčad, hranu za dojenčad i posebnu hranu koja se koristi zbog medicinskih razloga te hranu za kućne ljubimce koja se koristi zbog zdravstvenih razloga, ako dolaze iz trećih zemalja, izuzev u slučajevima i u količinama kako je navedeno u točkama B) do E).
- B) **dopušteno je bez ograničenja** unijeti:
- (a) meso, mlijeko i njihove proizvode, ribu i proizvode ribarstva drugih proizvoda životinjskog podrijetla, uključujući mlijeko u prahu za dojenčad, hranu za dojenčad i posebnu hranu koja se koristi zbog medicinskih razloga te hranu za kućne ljubimce koja se koristi zbog zdravstvenih razloga ako dolaze iz Andore, Islanda, Lihtenštajna, Norveške, San Marina i Švicarske,
 - (b) proizvode ribarstva s Farskih otoka i Grenlanda.
- C) ako dolaze iz Farskih otoka ili Grenlanda i njihova zajednička količina **ne prelazi ograničenje mase do 10 kilograma³**, **dopušteno je** unijeti:
- (a) meso, mlijeko i njihove proizvode,
 - (b) proizvode životinjskog podrijetla kao što su med, jaja, proizvodi od jaja, živi školjkaši (dagnje i kamenice), meso puževa, žablji kraci
 - (c) mlijeko u prahu za dojenčad, hranu za dojenčad i hrana za posebne medicinske potrebe, pod sljedećim uvjetima:
 - proizvode nije potrebno hladiti prije potrošnje,
 - riječ je o komercijalno upakiranom proizvodu sa žigom,
 - pakiranje nije oštećeno, osim ako se trenutačno koristi, i
 - namijenjeni su osobnoj uporabi tijekom putovanja,
 - (d) hranu za kućne ljubimce koja se koristi zbog zdravstvenih razloga, pod sljedećim uvjetima:
 - namijenjena je kućnom ljubimcu u pratnji vlasnika,
 - proizvod nije potrebno hladiti prije potrošnje,
 - riječ je o komercijalno upakiranom proizvodu sa žigom,
 - pakiranje nije oštećeno, osim ako se trenutačno koristi.
- D) **Dopušteno je** unijeti:
- (a) ako njihova zajednička količina **ne prelazi ograničenje mase od 2 kilograma**:
 - a. mlijeko u prahu za dojenčad, hranu za dojenčad i hranu za posebne medicinske potrebe, pod sljedećim uvjetima:
 - proizvod nije potrebno hladiti prije potrošnje,
 - riječ je o komercijalno upakiranom proizvodu sa žigom,
 - pakiranje nije oštećeno, osim ako se trenutačno koristi, i
 - namijenjeni su osobnoj uporabi tijekom putovanja,
 - b. hranu za kućne ljubimce koja se koristi zbog zdravstvenih razloga, pod uvjetom da:
 - je namijenjena kućnom ljubimcu u pratnji vlasnika,
 - proizvod nije potrebno hladiti prije potrošnje,
 - riječ je o komercijalno upakiranom proizvodu sa žigom,
 - pakiranje nije oštećeno, osim ako se trenutačno koristi,
 - c. proizvode životinjskog podrijetla kao što su med, jaja, proizvodi od jaja, meso puževa, žablji kraci,

³ Ovo i sva niže navedena ograničenja izražena u kilogramima odnose se na ograničenja po jednoj osobi tj. putniku te se primjenjuju na svaku skupinu proizvoda te odgovarajuću kombinaciju proizvoda u skupini, npr. jednom putniku iz treće zemlje dopušteno je unijeti do 2 kg meda i 2 kg hrane za kućne ljubimce ili 1 kg jaja, 1 kg meda i 2 kg hrane za dojenčad i sl.

- (b) ako njihova zajednička količina **ne prelazi ograničenje mase od 20 kilograma**:
- a. proizvode ribarstva (uključujući svježu, sušenu, kuhanu, osoljenu ili dimljenu ribu i određene ljuskare ili mekušce poput kozica, rakova, neživih dagnji i neživih kamenica) pod uvjetom da:
 - je svježa riba eviscerirana (izvađena joj je utroba),
 - da ukupna masa proizvoda ribarstva ili masa jedne ribe po osobi ne prelazi 20 kilograma, ovisno koja je masa veća
- E) **Dopušteno je bez ograničenja** unijeti sljedeće vrste proizvoda:
- (a) kruh, kolači, keksi, vafli i oblate, dvopek, tostirani kruh i slični prepečeni proizvodi s manje od 20 % prerađenih mliječnih proizvoda i proizvoda od jaja koji su trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednoliko u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran,
 - (b) čokolada i slastice (uključujući slatkiše) s manje od 50 % prerađenih mliječnih proizvoda i proizvoda od jaja koji su trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednoliko u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran,
 - (c) dodaci hrani pakirani za krajnjeg potrošača koji sadržavaju manje količine (ukupno manje od 20 %) prerađenih proizvoda životinjskog podrijetla (uključujući glukozamin, kondroitin ili kitosan ili kondroitin i kitosan zajedno) osim mesnih proizvoda,
 - (d) masline punjene ribom, tjestenina i rezanci koji nisu miješani niti punjeni mesnim proizvodima s manje od 50 % prerađenih mliječnih proizvoda i proizvoda od jaja koji su trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednoliko u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran
 - (e) koncentracije juhe i poboljšivači okusa pakirani za krajnjeg potrošača s manje od 50 % ribljih ulja, praha ili ekstrakata koji su trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednoliko u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran (npr. temeljci i začini pakirani za krajnjeg korisnika koji sadrže manje od 50% posto ribljih ulja, praha ili ekstrakata).

Ako fizičke osobe žele uvoziti veće količine proizvoda životinjskog podrijetla od naprijed navedenih ograničenja potrebno ih je uputiti na provedbu obveznog veterinarskog pregleda navedenih proizvoda graničnom veterinarskom inspektoratu na najbližoj graničnoj kontrolnoj postaji (GKP). Takve pošiljke moraju ispuniti uvjete za komercijalne pošiljke, što znači da takve pošiljke mora pratiti propisani veterinarski certifikat, a pri čemu je putnik kao uvoznik dužan prijaviti prispjeće pošiljke nadležnoj GKP radi obavljanja veterinarskog pregleda.

4.1.2. Evidentiranje sukladnih i nesukladnih proizvoda životinjskog podrijetla u osobnoj prtljazi

Granični carinski uredi dužni su sustavno i redovito evidentirati:

- sve nesukladne proizvode životinjskog podrijetla na obrascu iz Priloga 4 ove Upute,
- sve sukladne proizvode životinjskog podrijetla na obrascu iz Priloga 5 ove Upute.

Evidentiranje vrši carinski službenik koji je izvršio pregled osobne prtljage.

4.2. Unos kućnih ljubimaca u nekomercijalne svrhe

Najvažniji propisi kojima se uređuje nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca su:

- Uredba (EU) br. 576/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o nekomercijalnom premještanju kućnih ljubimaca i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 998/2003, (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 576/2013),
- Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 577/2013 od 28. lipnja 2013. o obrascu identifikacijskih dokumenata za nekomercijalno premještanje pasa, mačaka i pitomih vretica, o sastavljanju

popisa državnih područja i trećih zemalja i o zahtjevima koji se odnose na format, izgled i jezik izjava kojima se potvrđuje sukladnost s određenim uvjetima predviđenim u Uredbi (EU) br. 576/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, kojom se ukidaju Odluke 2003/803/EZ, 2004/839/EZ i 2005/91/EZ, (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 577/2013),

- Pravilnik o graničnim prijelazima određenim za nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca („Narodne novine“ br. 91/13, 132/13, 44/14 i 87/15),
- Pravilnik o uvjetima koji se primjenjuju prilikom nekomercijalnog premještanja kućnih ljubimaca u Republiku Hrvatsku („Narodne novine“ br. 65/16).
- Pravilnik o opasnim psima („Narodne novine“ br. 117/08, 102/17).

Sukladno čl. 55. st. 1. Zakona o službenim kontrolama, nadzor nad nekomercijalnim premještanjem kućnih ljubimaca koji se unose iz trećih zemalja na područje RH/Unije obavljaju carinski službenici.

U smislu odredbi Uredbe (EU) br. 576/2013 kućnim ljubimcima navedenim u Dijelu A Uredbe smatraju se psi, mačke, pitome vretice (kune), dok se kućnim ljubimcima navedenim u Dijelu B Uredbe smatraju beskralježnjaci (osim pčela, bumbara, mekušaca i rakova), ukrasne akvatične životinje (ukrasne ribice), vodozemci, reptili, ptice (osim peradi i ptica koje se premještaju u komercijalne svrhe) te glodavci i kunići. Pri tome, nekomercijalnim kretanjem kućnih ljubimaca smatra se premještanje kućnog ljubimca bez neposrednoga komercijalnog učinka ili prijenosa vlasništva⁴ nad kućnim ljubimcem na drugu pravnu ili fizičku osobu.

Unošenje kućnih ljubimaca, u pratnji vlasnika ili osobe ovlaštene od vlasnika, iz trećih zemalja moguće je samo na graničnim prijelazima određenim Pravilnikom o graničnim prijelazima određenim za nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca.

Međutim, kućni ljubimci, u pratnji vlasnika ili osobe ovlaštene od vlasnika, mogu se u Uniju unositi iz Andore, Farskih otoka, Gibraltara, Grenlanda, Islanda, Lihtenštajna, Monaka, Norveške, San Marina, Švicarske i države Vatikan preko svih međunarodnih graničnih prijelaza određenih za međunarodni promet putnika

Glede nekomercijalnog unosa kućnih ljubimaca u carinsko područje Unije, općenito vrijede sljedeća pravila:

- kod unosa pet ili manje kućnih ljubimaca isti na ulaznom graničnom prijelazu podliježu dokumentacijskom i identifikacijskom pregledu te evidentiranju od strane carinskih službenika,
- kod unosa više od pet kućnih ljubimaca isti podliježu veterinarskom pregledu koji obavlja granični veterinarski inspektor i mogu biti uneseni u Uniju na za to odobrenim GKP.

Najveći broj pasa, mačaka i pitomih vretica kao kućnih ljubimaca koji na ulaznom graničnom prijelazu podliježu dokumentacijskom i identifikacijskom pregledu te evidentiranju od strane carinskih službenika može prelaziti pet, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca je za potrebe sudjelovanja na natjecanjima, izlozbama ili sportskim događanjima ili za trening u svrhu takvih događanja,
- (b) posjednik ili ovlaštena osoba dostavi pisani dokaz da su kućni ljubimci ili prijavljeni za sudjelovanje na događanjima iz točke (a) ili prijavljeni pri organizaciji koja organizira takva događanja,
- (c) kućni ljubimci imaju više od šest mjeseci.

Više informacija vezano za nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca te ogledni primjerci propisanih obrazaca koji trebaju pratiti kućne ljubimce prilikom njihovog nekomercijalnog premještanja dostupni su na sljedećoj Internet stranici Ministarstva poljoprivrede, Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1289>.

⁴ Vlasništvo nad kućnim ljubimcem se dokazuje ispravno upisanim imenom i prezimenom vlasnika kućnog ljubimca u identifikacijski dokument (putovnica ili veterinarski certifikat) koji prati kućnog ljubimca.

4.2.1. Nekomercijalni unos pasa, mačaka i pitomih vretica

Posjednik ili ovlaštena osoba u trenutku ulaska u Uniju iz treće zemlje je obvezan carinskim službenicima:

- predložiti identifikacijski dokument (veterinarski certifikat ili putovnicu ovisno o tome je li kućni ljubimac podrijetlom iz treće zemlje ili Unije. Objašnjenje je dano u točki 4.2.1.1.) za kućnog ljubimca koji se zahtijeva u skladu s Uredbom (EU) br. 576/2013,
- predložiti pisanu izjavu da kućni ljubimci nisu predmet premještanja koje ima za cilj njihovu prodaju ili prijenos vlasništva, te
- omogućiti da je kućni ljubimac dostupan za obavljanje pregleda.

4.2.1.1. Zahtjevi u pogledu identifikacijskog dokumenta

Prilikom nekomercijalnog premještanja u Uniju, kućne ljubimce podrijetlom iz trećih zemalja (osim kućnih ljubimaca iz: Andore, Švicarske, Farskih Otoka, Gibraltara, Grenlanda, Islanda, Lihtenštajna, Monaka, Norveške, San Marina, Države Vatikanskoga Grada) moraju pratiti slijedeći identifikacijski dokumenti:

- veterinarski certifikat propisan u dijelu 1 Priloga IV Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 577/2013, i
- vlastoručno potpisana [pisana izjava](#) propisana u dijelu 3. Priloga IV. [Provedbene Uredbe Komisije \(EU\) br. 577/2013](#) kojom se potvrđuje da kućni ljubimci nisu predmet premještanja koje ima za cilj njihovu prodaju ili prijenos vlasništva.

Prilikom nekomercijalnog premještanja u EU, kućne ljubimce podrijetlom iz sljedećih trećih zemalja: Andore, Švicarske, Farskih otoka, Gibraltara, Grenlanda, Islanda, Lihtenštajna, Monaka, Norveške, San Marina, Države Vatikanskoga Grada, moraju pratiti slijedeći identifikacijski dokumenti:

- identifikacijski dokument za kućne ljubimce (putovnica), propisan u dijelu 3. Priloga III Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 577/2013, ili
- identifikacijski dokument za kućne ljubimce (putovnica), propisan u Odluci Komisije br. 2003/803/EZ, ukoliko je izdan prije 29. prosinca 2014⁵, ili
- [veterinarski certifikat](#) propisan u dijelu I. Priloga IV. [Provedbene Uredba Komisije \(EU\) br. 577/2013](#).

Ako se radi o nekomercijalnom premještanju iz trećih zemalja (osim iz slijedećih trećih zemalja: Andora, Švicarska, Farski otoci, Gibraltar, Grenland, Island, Lihtenštajn, Monako, Norveška, San Marino, Država Vatikanskoga Grada) u državu članicu Unije koja nije RH **carinski službenik je obvezan** svojim potpisom i faksimilom te pečatom carinskog ureda u odgovarajućoj rubrici veterinarskog certifikata potvrditi da je obavio nadzor nad nekomercijalnim kretanjem kućnog ljubimca.

4.2.1.2. Zahtjevi u pogledu označavanja i cijepljenja protiv bjesnoće

Kućni ljubimci moraju biti odgovarajuće označeni mikročipom (transponderom) ili jasno čitljivom tetovažom. Tetovaža se prihvaća samo ako je životinja tetovirana prije 03. srpnja 2011. godine te je jasno čitljiva. Podaci o tetovaži moraju biti upisani u odgovarajući dio identifikacijskog dokumenta (veterinarskog certifikata ili putovnice) životinje.

U odnosu na cijepljenje protiv bjesnoće moraju biti zadovoljeni zahtjevi da cijepljenje obavlja ovlaštenu veterinar, da kućni ljubimac mora biti star najmanje 12 tjedana na datum cijepljenja, da ne smije biti cijepljen prije označavanja mikročipom ili tetovažom, da datum cijepljenja nije raniji od datuma

⁵ Identifikacijski dokument (putovnica) propisan u Odluci Komisije br. 2003/803/EZ izdana prije 29. prosinca 2014. godine vrijedi do kraja životnog vijeka kućnog ljubimca

ugradnje mikročipa ili tetovaže te da se može nekomercijalno premještati (unositi u Uniju) samo u razdoblju valjanosti cijepljenja protiv bjesnoće.

U odgovarajućem dijelu identifikacijskog dokumenta ovlašteni veterinar obvezno navodi naziv cjepiva, datum cijepljenja i razdoblje valjanosti cijepljenja protiv bjesnoće i te podatke potvrđuje svojim potpisom i službenim pečatom.

Ako je kućni ljubimac prvi puta u životu primio cjepivo, razdoblje valjanosti se računa tek nakon 21 dan od cijepljenja. Ako se radi o kućnom ljubimcu koji je redovito cijepljen svake godine u vremenu valjanosti cijepljenja nije potrebno čekati 21 dan nakon cijepljenja da bi se mogao nekomercijalno premještati, osim ako se radi o kućnom ljubimcu koji je cijepljen nakon što je prošlo razdoblje valjanosti prethodnog cijepljenja te je tada potrebno čekati 21 dan nakon cijepljenja da bi se životinja mogla nekomercijalno premještati.

4.2.1.3. Zahtjevi u odnosu na test titracije protutijela na bjesnoću

Prilikom unosa u Uniju, test titracije protutijela na bjesnoću mora pratiti:

1. pse, mačke i pitome vretice podrijetlom iz visokorizičnih trećih zemalja (trećih zemalja koje nisu navedene na popisima tzv. „niskorizičnih trećih zemalja“ iz Priloga II Uredbe Komisije (EU) br. 577/2013 i navedene su u Prilogu 6 ove Upute),
2. pse, mačke i pitome vretice podrijetlom iz Unije koji su boravili na području visokorizičnih trećih zemalja u odnosu na bjesnoću te se vraćaju u Uniju,
3. pse, mačke i pitome vretice podrijetlom iz Unije koji dolaze iz druge države članice, koji su prije unosa u Uniju tranzitirali preko područja jedne ili više visokorizičnih trećih zemalja u odnosu na bjesnoću pod uvjetom da vlasnik ili ovlaštena osoba uz putovnicu **ne posjeduje** i vlastoručno potpisanu pisanu izjavu (iz dijela 2. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 577/2013) da tijekom takvog provoza kućni ljubimci nisu bili u kontaktu sa životinjama prijemljivim na bjesnoću i da su bili zatvoreni unutar prijevoznog sredstva ili unutar područja međunarodne zračne luke. Ukoliko vlasnik ili ovlaštena osoba posjeduje gore navedenu vlastoručno potpisanu izjavu, test titracije antitijela na bjesnoću nije potreban.

Test titracije protutijela na bjesnoću je potrebno obaviti u laboratoriju odobrenom za obavljanje takve pretrage od strane Europske komisije u nekoj od država članice Unije ili trećoj zemlji.

Ako se radi o kućnim ljubimcima podrijetlom iz trećih zemalja, potvrda dobivena od laboratorija odobrenog od Unije s rezultatima testa titra protutijela na bjesnoću mora biti priložena veterinarskom certifikatu i njegov je sastavni dio.

Ako se radi o kućnim ljubimcima podrijetlom iz Unije nije potrebno da vlasnik ili ovlaštena osoba posjeduju potvrdu s rezultatom testa titra protutijela na bjesnoću već zadovoljavajući rezultat nalaza mora biti upisan u odgovarajuću rubriku putovnice.

Rezultat testa titra protutijela na bjesnoću je zadovoljavajući ako je titar protutijela protiv virusa bjesnoće u serumu najmanje 0,5 IU/ml.

U slučaju da je rezultat testiranja na bjesnoću zadovoljavajući najranije četiri mjeseca nakon cijepljenja protiv bjesnoće dozvoljeno je nekomercijalno premještanje pasa, mačaka i pitomih vretica iz visokorizičnih trećih zemalja u Uniju.

Ako se radi o kućnim ljubimcima podrijetlom iz Unije postoji mogućnost da se test titracije obavi u odobrenom laboratoriju u nekoj od država članice Unije prije nego kućni ljubimac napusti Uniju zbog premještanja u treću zemlju. Tada za ponovni ulazak kućnog ljubimca u Uniju ne treba čekati 4 mjeseca od cijepljenja protiv bjesnoće ali u identifikacijskom dokumentu (putovnici) se mora potvrditi

da je test titracije protutijela protiv bjesnoće proveden s povoljnim rezultatom prije datuma premještanja.

Ukoliko se kućni ljubimac redovito cijepi protiv bjesnoće u razdoblju valjanosti prethodnog cijepjenja tijekom životnog vijeka kućnog ljubimca dovoljno je jedno testiranje na titar protutijela na bjesnoću.

4.2.1.4. Zahtjevi u odnosu na opasne pse

U skladu s odredbama Pravilnika o opasnim psima u Republiku Hrvatsku nije dozvoljeno unositi iz drugih zemalja članice (Unije i treće zemlje) u svrhu uvoza, provoza ili privremenog boravka opasne pse pasmine terijera tipa bull koji nisu upisani u registar Međunarodnog kinološkog saveza (FCI) i njihovih križanaca. Kontrolirani uzgoj terijera tipa bull (stafordski bull terijer, američki stafordski terijer, bull terijer i mini bull terijer) dokazuje se rodovnicom izdanom od kinološkog saveza jedne od zemalja članica Međunarodne kinološke organizacije (FCI).

4.2.2. Unos ostalih kućnih ljubimaca

Zahtjevi za nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca navedenih u Dijelu B Uredbe (EU) br. 576/2013⁶ (beskralježnjaci (osim pčela, bumbara, mekušaca i rakova), ukrasne akvatične životinje (ukrasne ribice), vodozemci, reptili, ptice (osim peradi) te glodavci i kunići) iz trećih zemalja u države članice Unije nisu usklađeni zakonodavstvom Unije već se pri nekomercijalnom premještanju ovih kućnih ljubimaca trebaju poštivati zahtjevi propisani u nacionalnom zakonodavstvu odredišne države članice Unije u koju se kućni ljubimac nekomercijalno premješta. Ovi zahtjevi koji su propisani od drugih država članica dostupni su na sljedećoj web stranici Unije:

https://ec.europa.eu/food/animals/movement-pets/eu-countries-specific-information_en .

Dopušteno je nekomercijalno premještanje u Uniju iz trećih zemalja kućnih ljubimaca pod uvjetom da:

- životinje ne pokazuju znakove bolesti;
- posjednik životinje ili ovlaštena osoba posjeduje odgovarajući dokument na temelju kojeg se može povezati vlasnika ili ovlaštenu osobu s predmetnom životinjom (npr. potvrda od veterinara, račun iz trgovine, i sl.);
- su ovisno o životinjskoj vrsti, životinje označene ili ispravno opisane u pratećem dokumentu,
- zaštićene i ugrožene životinjske vrste prilikom kretanja (premještanja) prati CITES potvrda/dozvola.

4.2.2.1. Posebnosti unosa ptica kao kućnih ljubimaca

Pticama kao kućnim ljubimcima ne smatraju se:

- perad (pod pojmom peradi obuhvaćane su kokoši, purani, biserke, patke, guske, prepelice, golubovi, fazani, jarebice i nojevi (ratitae), koji se uzgajaju ili drže u zatočeništvu za rasplod, proizvodnju mesa ili jaja za prehranu ili obnovu populacije divljih ptica);
- ptice koje se premještaju u komercijalne svrhe.

Navedene životinjske vrste prilikom unosa u Uniju podliježu obveznim službenim veterinarskim kontrolama na GKP.

Prilikom nekomercijalnog premještanja do najviše 5 ptica kao kućnih ljubimaca, u Uniju iz trećih zemalja (osim iz Andore, Države Vatikanskog grada, Farskih Otoka, Gibraltara, Grenlanda, Islanda, Lihtenštajna, Monaka, Norveške, San Marina i Švicarske) moraju biti ispunjeni slijedeći zahtjevi:

- ptice kao kućni ljubimci moraju dolaziti iz države članice Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE),

⁶ Beskralježnjaci (osim pčela, bumbara, mekušaca i rakova), ukrasne akvatične životinje (ukrasne ribice), vodozemci, reptili, ptice (osim peradi) te glodavci i kunići

- ptice kao kućni ljubimce mora pratiti izvorni veterinarski certifikat za nekomercijalno premještanje ptica kućnih ljubimaca u državu članicu iz državnog područja ili treće zemlje sukladan Prilogu II. Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2021/1938, izdan od službenog veterinara treće zemlje podrijetla u kojem mora biti potvrđeno da ptice ispunjavaju uvjete utvrđene u Delegiranoj Uredbi Komisije (EU) 2021/1933 i Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) 2021/1938,
- ptice moraju biti podvrgnute provjerama dokumentacije i identiteta u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) br. 576/2013 (uobičajene redovite provjere) ili u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) br. 576/2013 (provjere koje se provode u skladu s posebnim odobrenjima izdanim od nadležnih tijela država članica kada se u Uniju unose ptice kao kućni ljubimci koji ne ispunjavaju propisane zahtjeve za nekomercijalni unos u Uniju.

Nekomercijalno premještanje ptica kao kućnih ljubimaca u Uniju iz trećih država je dopušteno samo preko graničnih prijelaza Bajakovo, Stara Gradiška, Nova Sela, Karasovići i Zračna luka Zagreb.

4.2.3. Unos više od 5 kućnih ljubimaca i životinja koje se ne smatraju kućnim ljubimcima u skladu s Uredbom (EU) br. 576/2013

Nekomercijalno premještanje preko granice više od 5 kućnih ljubimaca, osim u slučaju sudjelovanja kućnih ljubimaca na natjecanjima, izložbama ili sportskim događanjima ili na treninzima u svrhu takvih događanja i životinja koje se ne smatraju kućnim ljubimcima u smislu Uredbe (EU) br. 576/2013 dopušteno je samo preko graničnih prijelaza na kojima se nalaze odobrene GVP. Veterinarski pregled takvih kućnih ljubimaca obavlja granični veterinarski inspektor koji je dužan nakon obavljenog veterinarskog pregleda izdati Zajednički zdravstveni ulazni dokument (ZZUD).

4.2.4. Evidentiranje sukladnih i nesukladnih kućnih ljubimaca

Granični carinski uredi dužni su sustavno i redovito evidentirati:

- sve nesukladne kućne ljubimce na obrascu iz Priloga 7 ove Upute,
- sve sukladne kućne ljubimce na obrascu iz Priloga 8 ove Upute.

Evidentiranje vrši carinski službenik koji je izvršio pregled osobne prtljage.

4.2.5. Iznošenje kućnih ljubimaca (napuštanje carinskog područja Unije)

U skladu s propisima Unije i nacionalnim propisima ne postoje ograničenja vezana za izlazak kućnih ljubimaca pa kućni ljubimci u pratnji vlasnika ili osobe ovlaštene od vlasnika mogu napustiti carinsko područje Uniju, u svrhu nekomercijalnog kretanja u treće zemlje, preko svih graničnih prijelaza određenim za međunarodni promet putnika.

Ako kućni ljubimac napušta carinsko područje Unije preko graničnog prijelaza koji nije naveden u Pravilniku o graničnim prijelazima određenim za nekomercijalno premještanje kućnih ljubimaca carinski službenik treba upozoriti vlasnika životinje ili osobu ovlaštenu od vlasnika da u slučaju odbijanja ulaza kućnih ljubimaca u treću zemlju od strane nadležnih tijela treće zemlje, kućni ljubimac neće moći ponovno ući u Unije preko graničnog prijelaza preko kojeg je i napustio to područje.

4.3. Unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u osobnoj prtljazi putnika

4.3.1. Definicije pojmova

Primjenjuju se sljedeće definicije pojmova iz čl. 2. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje (SL L 317, 23.11.2016., str. 4–104):

- „bilje” znači živuće bilje i sljedeći živi dijelovi bilja:

- (a) sjemenke u botaničkom smislu, osim onih koje nisu namijenjene sadnji;
 - (b) voće, u botaničkom smislu;
 - (c) povrće;
 - (d) gomolji, podanci, lukovice, rizomi, korijenje, podloge, vriježe;
 - (e) izdanci, stabljike;
 - (f) rezano cvijeće;
 - (g) grane s lišćem ili bez njega;
 - (h) rezana stabla koja su zadržala lišće;
 - (i) listovi, lišće;
 - (j) kulture biljnog tkiva, uključujući kulture stanica, germplazmu, meristeme, himerične klonove, mikropropagirani materijal;
 - (k) živi pelud i spore;
 - (l) pupovi, rodne grane, reznice, plemke, cijepovi;
- „**biljni proizvodi**” znači neprerađeni materijal biljnog podrijetla te oni prerađeni proizvodi koji po svojoj prirodi ili prirodi svoje prerade mogu prouzročiti rizik od širenja karantenskih štetnih organizama.

Pri tome, drvo se smatra „biljnim proizvodom” samo ako ispunjava jedan od sljedećih kriterija ili više njih:

- (a) zadržava cijelu svoju prirodnu oblu površinu, s korom ili bez nje, ili njezin dio;
 - (b) nije zadržalo svoju prirodnu oblu površinu zbog piljenja, rezanja ili cijepanja;
 - (c) u obliku je ivera, čestica, piljevine, drvnog otpada, strugotina ili drvnih ostataka i nije prošlo preradu u kojoj se upotrebljava ljepilo, toplina ili pritisak ili kombinacija navedenog kako bi se proizveli peleti, brikete, šperploča ili daske od iverja;
 - (d) upotrebljava se ili ga se namjerava upotrebljavati kao materijal za pakiranje, bez obzira na to upotrebljava li se doista za prijevoz robe ili ne.
- „**bilje za sadnju**” znači bilje čija je namjena ostati posađeno, sadnja ili presađivanje;
- „**drugi predmet**” znači bilo koji materijal ili predmet, osim bilja ili biljnih proizvoda, sposoban primiti ili proširiti štetne organizme, uključujući tlo ili uzgojni supstrat.

4.3.2. Zakonodavni okvir

Unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, koji čine dio osobne prtljage putnika, podliježe službenim kontrolama prema posebnim pravilima, te mora ispunjavati odredbe sljedećih propisa:

- Zakon o biljnom zdravlju („Narodne novine“, br.127/19, 83/22),
- Zakon o službenim kontrolama,
- Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i vijeća o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/625),
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/2122, od 10. listopada 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća, u pogledu određenih kategorija životinja i robe izuzetih od službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama, posebnih kontrola osobne prtljage putnika i malih pošiljaka robe koje se šalju fizičkim osobama i nisu namijenjene stavljanju na tržište te o izmjeni Uredbe komisije (EU) br. 142/2011 (u daljnjem tekstu Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/2122),
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/178 od 31. siječnja 2020. o prezentiranju informacija o zabranama u pogledu unošenja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na područje Unije u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća putnicima koji stižu iz trećih zemalja i korisnicima poštanskih usluga te klijentima određenih specijaliziranih subjekata (u daljnjem tekstu Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/178),

- Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe(EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje 2011 (u daljnjem tekstu Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072),
- Provedbena uredba Komisije(EU) 2021/2285 i od 14. prosinca 2021. godine o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2019/2072 u pogledu uvrštavanja na popis štetnih organizama, zabrana i zahtjeva za unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u Uniju i njihovo premještanje unutar Unije te o stavljanju izvan snage Odluka 98/109/EZ i 2002/757/EZ i provedbenih uredbi (EU) 2020/885 i (EU) 2020/1292 i
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2019 od 18. prosinca 2018. o utvrđivanju privremenog popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta u smislu čl. 42. Uredbe (EU) 2016/2031 te popisa bilja za koje nije obavezan fitosanitarni certifikat za unos u Uniju u smislu čl. 73. te uredbe (u daljnjem tekstu Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2019).

Sukladno odredbama čl. 55. st. 1. točke (b) Zakona o službenim kontrolama carinski službenici na graničnim prijelazima vrše službene kontrole bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta izuzetih od službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama, koji čine dio osobne prtljage putnika i koji su namijenjeni za osobnu potrošnju ili uporabu, ako pripadaju jednoj od kategorija proizvoda koji se navode u točki 4.3.3. i 4.3.4. ove Upute.

U smislu fitosanitarnih propisa Unije, a u skladu s rizikom koji predstavljaju, bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti podrijetlom iz trećih zemalja, u osobnoj prtljazi putnika, dijele se u četiri osnovne skupine:

- I. bilje i biljni proizvodi čiji je unos u Uniju zabranjen (točka 4.3.2. u nastavku)
- II. sjeme i/ili bilje za sadnju koje mora pratiti fitosanitarni certifikat i čiji unos u Uniju nije izuzet od službenih kontrola na graničnoj kontrolnoj postaji (točka 4.3.3. u nastavku)
- III. bilje i biljni proizvodi koje mora pratiti fitosanitarni certifikat, a unose se u količini primjerenoj za osobnu uporabu i čiji je unos dopušten ako se službenom kontrolom, koju provodi carinska služba, utvrdi da udovoljava fitosanitarnim zahtjevima Unije (točka 4.3.4. u nastavku)
- IV. bilje i biljni proizvodi koje ne treba pratiti fitosanitarni certifikat te koje ne podliježu službenim kontrolama (točka 4.3.5. u nastavku).

4.3.3. Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti čiji je unos u Uniju zabranjen

Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti čiji je unos u Uniju izričito zabranjen definirani su sljedećim propisima:

- [Provedbena uredba \(EU\) 2019/2072 – Prilog VI.](#) i
- [Provedbena uredba \(EU\) 2018/2019 – Prilog I.](#)

Ovi popisi sadržavaju nazive bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, oznaku KN i treće zemlje, skupine trećih zemalja ili određeno područje treće zemlje na koje se zabrana odnosi. Navedeno bilje, biljne proizvode i druge predmete te opasne štetne organizme kojima su zaraženi, zabranjeno je unositi u Uniju u bilo kojoj količini.

Ako putnik carinskom službeniku deklarira bilje, biljne proizvode i druge predmete čiji je unos u Uniju zabranjen, carinski službenik ovlašten je i dužan isto oduzeti radi uništenja, temeljem čl. 9. st. 3. Delegirane uredbe (EU) 2019/2122, sukladno odredbama nacionalnog zakonodavstva (točka 6.1.6. ove Upute). Oduzete proizvode potrebno je evidentirati u Prilogu 11 Upute

4.3.4. Službene kontrole sjemena i/ili bilja za sadnju, koji čine dio osobne prtljage putnika

Sjeme i/ili bilje za sadnju koje čini dio osobne prtljage putnika dopušteno je unijeti u Uniju uz fitosanitarni certifikat i **obveznu službenu kontrolu na graničnoj kontrolnoj postaji** koju obavljaju fitosanitarni inspektori.

Putnik ili od njega ovlaštena osoba (ovlašteni carinski zastupnik) dužan je:

- podnijeti prijavu za službenu kontrolu putem sustava TRACES, generirajući u tom sustavu zajednički zdravstveni ulazni dokument za bilje i biljne proizvode (ZZUD-PP; eng. CHED-PP) te podnijeti sjeme i/ili bilje za sadnju fitosanitarnom inspektoru radi provedbe službene kontrole,
- podnijeti standardnu (elektroničku) carinsku deklaracije za puštanje u slobodni promet, kojoj prilaže ovjereni ZZUD-PP.

Izuzetno, ako putnik carinskom službeniku usmeno prijavi sjeme i/ili bilje za sadnju za koje posjeduje fitosanitarni certifikat, pri čemu je propustio podnijeti prethodnu prijavu za fitosanitarni pregled, carinski službenik ga treba uputiti da podnese prijavu za fitosanitarni pregled i standardnu carinsku deklaraciju sukladno naprijed opisanom postupku te ga upozoriti na posljedice ukoliko ne postupi po uputi (oduzimanje robe).

Carinski službenici ovlašteni su oduzeti nesukladno sjeme i bilje za sadnju radi uništenja, temeljem čl. 9. st. 3. Delegirane uredbe (EU) 2019/2122, sukladno odredbama nacionalnog zakonodavstva (točka 6.1.6. ove Upute).

Nesukladno sjeme i bilje za sadnju je ono koje je na popisu zabranjenih vrsta, za koje nije izdan ovjereni ZZUD-PP te ono podneseno (deklarirano ili ne) na graničnom prijelazu na kojem ne postoji granična kontrolna postaja (osim ako putnik posjeduje fitosanitarni certifikat, kada može biti upućen na najbližu graničnu kontrolnu postaju, kada je to moguće).

Podatke o robi i ishodu kontrole carinski službenik upisuje u evidenciju službenih kontrola sjemena i bilja za sadnju (Prilog 10 ove Upute).

4.3.5. Službene kontrole bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta čiji je unos dopušten uz fitosanitarni certifikat

Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti čiji je unos dopušten uz fitosanitarni certifikat definirani su [Provedbenom uredbom Komisije \(EU\) 2019/2072](#) u:

- Prilogu XI, Dijelu A i Dijelu B i
- Prilogu XII.

Unos, uz posjedovanje valjanog fitosanitarnog certifikata, u količinama namijenjenima za osobnu uporabu putnika ili članova njegove obitelji, dopušten je na svim graničnim prijelazima za međunarodni promet putnika uz prethodnu **provedbu službenih kontrola od strane carinskih službenika**.

Pri pregledu osobne prtljage putnika, ako putnik predoči fitosanitarni certifikat, carinski službenik:

- procjenjuje je li količina bilja i biljnih proizvoda primjerena za osobnu uporabu
- provjerava odnosi li se fitosanitarni certifikat na bilje i biljne proizvode koji se nalaze u osobnoj prtljazi
- ako identifikacijskom i dokumentacijskom kontrolom nije utvrdio nepravilnosti, dopušta unos bilja i biljnih proizvoda te
- zadržava izvornik fitosanitarnog certifikata
- izrađuje presliku fitosanitarnog certifikata te ga uručuje putniku
- unosi podatke u evidenciju o posebnim službenim kontrolama bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koje čine dio osobne prtljage putnika (Prilog 11 ove Upute).

Bilje i biljni proizvodi **za koje putnik ne posjeduje fitosanitarni certifikat smatra se nesukladnim**. Temeljem čl. 9. st. 3. Delegirane uredbe komisije (EU) 2019/2122, carinski službenici ovlašteni su oduzeti nesukladnu robu koja čini dio osobne prtljage putnika radi njenog uništenja, sukladno odredbama nacionalnog zakonodavstva (točka 6.1.6. ove Upute).

Također, **nesukladnost postoji** i kada putnik posjeduje fitosanitarni certifikat ali unosi veće (komercijalne) količine bilja i biljnih proizvoda, koje se ne mogu smatrati namijenjenim za osobnu uporabu. U tom slučaju carinski službenik poduzima sljedeće:

- obavještava putnika da u osobnoj prtljazi, uz fitosanitarni certifikat, može unijeti samo onu količinu koja je primjerena za nekomercijalnu, osobnu uporabu i da bilje i biljne proizvode u prekomjernoj količini nije dopušteno unijeti,
- putniku se oduzima prekomjerna količina predmetnog bilja, biljnih proizvoda i/ili drugih predmeta koja je veća od količine primjerene za osobnu uporabu (točka 6.1.6. ove Upute),
- zadržava izvornik fitosanitarnog certifikata,
- izrađuje dvije preslike fitosanitarnog certifikata te jedan primjerak preslike predaje putniku, a na drugi upisuje količinu za koju je dopušten unos i prilaže je izvorniku fitosanitarnog certifikata,
- upisuje podatke o robi i ishodu kontrole u evidenciju službenih kontrola bilja i biljnih proizvoda (Prilog 11 ove Upute).

4.3.6. Bilje čiji je unos u Uniju je dopušten bez fitosanitarnog certifikata

Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/2072, Prilogom XI, Dijelom C, određen je sjedeći popis bilja (plodova) za čiji unos iz trećih zemalja na područje Unije nije potreban fitosanitarni certifikat:

- ananas, svjež ili suh (*ananas comosus*),
- kokosov orah, svjež ili suh, neovisno je li oljušten ili oguljen ili ne (*cocos nucifera*),
- durian (*durio zibethinus*),
- banane, uključujući banane za kuhanje, svježe ili suhe (*musa*),
- datulje, svježe ili suhe (*phoenix dactylifera*).

Za navedene plodove nema fitosanitarnih zahtjeva ni ograničenja i mogu se u smislu fitosanitarnih propisa slobodno unositi u Uniju. Navedene plodove za osobnu uporabu putnika dopušteno je unijeti u Uniju kao robu nekomercijalne naravi. U slučaju unosa većih, komercijalnih količina, na odgovarajući način se primjenjuje točka 3. ove Upute.

4.3.7. Postupanje sa fitosanitarnim certifikatima i evidencijama službenih kontrola

Svi izvornici fitosanitarnih certifikata iz točke 4.3.5. dostavljaju se Središnjem uredu Carinske uprave, Sektoru za carinski sustav, najkasnije do 10. dana u mjesecu za prethodni mjesec. U istom roku dostavljaju se i mjesečne evidencije iz Priloga 10. i 11. ove Upute u njihovom elektroničkom obliku (Word) na adresu e-pošte jasna.niksic@carina.hr.

Preslike fitosanitarnih certifikata i mjesečne evidencije Središnji ured dostavlja najkasnije do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec na adresu e-pošte fitosanitarna.inspekcija@dirh.hr te izvornike fitosanitarnih certifikata dostavlja na adresu: Državni inspektorat, Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor, Fitosanitarna inspekcija, Šubićeva 29, Zagreb.

4.3.8. Postupanje sa biljem, biljnim proizvodima i drugim nadziranima predmetima carinskog statusa Unije u osobnoj prtljazi putnika u provozu preko područja treće zemlje

Prema tumačenju Državnog inspektorata, Sektora za fitosanitarnu inspekciju, dopušten je unos u osobnoj prtljazi nadziranog bilja koje ima status robe Unije bez fitosanitarnog certifikata i provedbe drugih fitosanitarnih mjera jer se smatra da je fitosanitarni rizik od prijenosa štetnih organizama minimalan. Sukladno čl. 210. Provedbene uredbe 2447/2016, pri utvrđivanju carinskog statusa robe Unije, kao dostatan dokaz statusa Unije može se prihvatiti izjava putnika da navedena roba ima

carinski status robe Unije ako ne postoji nikakva sumnja u istinitost te izjave (npr. potkrijepljena je računom izdanim u Uniji i sl.).

4.4. Unos i iznos oružja

Unos i iznos oružja i streljiva preko državne granice reguliran je člancima 57. do 66. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana („Narodne novine“, br. 94/18, 42/20 i 114/22 dalje u ovoj točki: Zakon).

Granični carinski ured će dopustiti unos oružja i pripadajućeg streljiva koje se prema odredbama ovog Zakona mogu nabavljati i posjedovati samo ako je putnik unos prethodno prijavio graničnoj policiji i za isti dobio odgovarajuće odobrenje (za vrste oružja i streljiva za koje nije potrebno odobrenje, granična policija mora ovjeriti ispravu o nabavci - račun). Iznošenje oružja i streljiva može se izvršiti samo uz posjedovanje oružnog lista ili potvrde o prijavljenom oružju kategorije C.

Putnici koji imaju boravište u inozemstvu mogu radi lova privremeno unositi lovačko oružje i pripadajuće streljivo ako im je isto upisano u putnu ispravu, a u protivnom moraju ishoditi odgovarajuće zasebno odobrenje postaje granične policije na posebnom obrascu. Pri tome, oružje i pripadajuće streljivo može se prenositi preko državne granice samo na međunarodnim prijelazima, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

4.5. Izvoz i uvoz kulturnih dobara

Uvoz ili izvoz kulturnih dobara podliježe nadzoru sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99 - 114/22) i odredbama Pravilnika o uvjetima za davanje dozvole radi izvoza i iznošenja kulturnih dobara iz RH („Narodne novine“, br. 75/13).

Privremeni izvoz kulturnih dobara izvan područja RH u treće zemlje obavlja se uz predočenje dozvole za izvoz kulturnoga dobra, a privremeno iznošenje kulturnih dobara u države članice Unije obavlja se uz predočenje dozvole za iznošenje kulturnog dobra. Neovisno o tome, radi li se o stranom ili hrvatskom državljaninu, za uvoz/unošenje odnosnih dobara u RH putnik mora posjedovati odgovarajuću dozvolu nadležnog državnog tijela države iz koje se dobro iznosi i isto predočiti carinskom službeniku.

Osoba koja kulturno dobro želi iznijeti iz RH, mora ishoditi odobrenje za njeno iznošenje, za koje je u RH nadležno Ministarstvo kulture i medija, te isto također predočiti carinskom službeniku. Kulturna dobra mogu se iznositi samo privremeno.

Pod pokretnim kulturnim dobrima u smislu navedenog Zakona smatraju se:

- zbirke predmeta u muzejima, galerijama, knjižnicama i drugim ustanovama kao i drugim pravnim osobama te državnim i upravnim tijelima uključujući i kod fizičkih osoba,
- crkveni inventar i predmeti,
- arhivska građa, zapisi, dokumenti, pisma i rukopisi,
- filmovi,
- arheološki nalazi,
- antologijska djela likovnih i primijenjenih umjetnosti i dizajna,
- etnografski predmeti,
- stare i rijetke knjige, novac, vrijednosni papiri; poštanske marke i druge tiskovine,
- dokumentacija o kulturnim dobrima,
- kazališni rekviziti, skice, kostimi i sl.,
- uporabni predmeti (namještaj, odjeća, oružje i sl.) prometna i prijevozna sredstva i uređaji, predmeti koji su značajna svjedočanstva razvitka znanosti i tehnologije, te
- druge pokretne stvari od umjetničkoga, povijesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkoga i znanstvenog značaja.

Ako se radi o robi koja nije kulturno dobro ali bi zbog svojih svojstava mogla biti neopravdano smatrana kulturnim dobrom, nadležno tijelo može izdati potvrdu kojom utvrđuje da se ne radi o kulturnom dobru te da nema zapreke za izvoz/iznošenje predmeta iz RH. Potvrda se izdaje na obrascu sadržanom u Dodatku IV Pravilnika o uvjetima za davanje dozvole radi izvoza i iznošenja kulturnih dobara iz RH. Izvornik predmetne dozvole putnik će predočiti carinskom službeniku na mjestu gdje roba napušta carinsko područje Unije. Tijelo nadležno za izdavanje dozvola za izvoz/iznošenje i potvrde da se ne radi o kulturnom dobru je konzervatorski odjel Ministarstva kulture i medija na području kojega se kulturno dobro nalazi, a za područje grada Zagreba, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode.

4.6. Unos i iznos divljih vrsti

Prekogranični promet i trgovina divljim vrstama, sukladno Zakonu o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama („Narodne novine“, br. 94/13 i 14/19), Konvenciji o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka - CITES („Narodne novine-Međunarodni ugovori“, br. 12/99 i 5/00), Uredbi Vijeća (EZ) broj 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine tim vrstama (SL L 61, 3.3.1997., str. 1–69) te pripadajućih uredbi Komisije i provedbenih uredbi Komisije (paket tzv. *EU Wildlife Trade* uredbi) moguć je samo uz podnošenje odgovarajućeg odobrenja ili potvrde nadležnog tijela carinskom službeniku na graničnom carinskom uredu. Nadležno tijelo za izdavanje potrebnih dopuštenja ili potvrda u RH je Uprava za zaštitu prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Uredbe kojima se na razini Unije implementira Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) izravno su primjenjive i obvezujuće za sve države članice.

Carinskoj službi nije potrebno predočiti uvozno ili izvozno dopuštenje ili potvrdu o ponovnom izvozu pri unošenju ili ponovnom unošenju u Zajednicu sljedećih proizvoda uključenih u Prilog B Uredbi (EZ) br. 338/97:

- (a) kavijar jesetri (*Acipenseriformes* spp.) do najviše 250 g po osobi,
- (b) „štapići od kiše“ od *Cactaceae* spp. (glazbeni instrument izrađen od kaktusa, u obliku tube ispunjene zrcima koji proizvodi zvuk sličan kiši) do tri po osobi,
- (c) mrtvi obrađeni primjerci *Crocodylia* spp., isključujući meso i lovačke trofeje, do četiri po osobi,
- (d) ljušture puža *Strombus gigas*, do tri po osobi.

Postupanje carinske službe prilikom prekograničnog prometa divljim vrstama provodi se prema Uputi broj: 51/13 o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama.

4.7. Unos lijekova i opojnih tvari

Unošenje gotovih lijekova i lijekova koji sadrže drogu, granični carinski uredi nadziru temeljem odredbi Zakona o lijekovima („Narodne novine“, br. 76/13, 90/14 i 100/18) te Zakona o suzbijanju zloporabe droga („Narodne novine“, broj 107/01 – 39/19).

Unošenje gotovih lijekova za osobne potrebe putnika moguće je u količinama potrebnim najviše za liječenje do mjesec dana (uz uvjet da su odobreni od nadležnih tijela države proizvođača) i to uz posjedovanje odgovarajuće medicinske dokumentacije (prijepisa povijesti bolesti, potvrde liječnika).

Unošenje lijekova koji sadrže drogu za osobne potrebe putnika, moguće je u količini potrebnoj za liječenje do najviše 5 dana, i to također uz posjedovanje medicinske dokumentacije, iz koje proizlazi neophodnost uzimanja odnosnoga lijeka (preslike recepta za lijek, prijepisa povijesti bolesti ili ovjerene liječničke potvrde). Ako se radi o osobama koje su na supstitucijskoj terapiji bolesti ovisnosti odnosno terapiji malignih bolesti, količina lijeka može biti za 15 dana osobne uporabe.

Posjedovanje lijeka koji sadrži drogu, u količini većoj od dopuštene, ili bez odgovarajuće medicinske dokumentacije, te neprijavlivanje lijeka predstavlja prekršaj, a odnosni lijek se privremeno zadržava pod carinskim nadzorom do okončanja prekršajnog postupka pri Prekršajnom sudu, zbog prekršaja iz čl. 59. Zakona o suzbijanju zlouporabe droga.

4.8. Unos i iznos novca

Temeljem Uredbe Europske komisije 2018/1672 o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 putnici, prilikom svog ulaska ili izlaska s područja Unije, obvezni su prijaviti carinskoj službi gotovinu koju nose sa sobom, i to u iznosu od 10.000,00 EUR-a ili više, odnosno u protuvrijednosti tog iznosa u drugim valutama ili drugim sredstvima plaćanja, kao što su primjerice čekovi.

Postupanje prilikom unosa gotovine u carinsko područje od 10. srpnja 2023. provodi se prema Uputi br. 25/23 o kontroli gotovine.

4.9 Rashladni plinovi (freoni)

Uvoz rashladnih plinova (freona) zabranjen je fizičkim osobama. Uvoz je dopušten samo registriranim pravnim osobama i obrtnicima.

4.10 ADR (prijevoz opasnih tvari)

ADR odredbe ne primjenjuju se na prijevoz opasnih tvari koji obavljaju pojedinci kad je navedena tvar pakirana za maloprodaju i namijenjena osobnoj ili domaćoj uporabi, ili za razonodu i športske aktivnosti, pod uvjetom da su poduzete mjere da se spriječi moguće curenje sadržaja u uobičajenim uvjetima prijevoza. Kada su te tvari zapaljive tekućine i kada se prevoze, u posudama koje se mogu ponovo puniti, za osobne potrebe, ukupne količine ne smije prijeći 60 litara po posudi i 240 litara po prijevoznj jedinici. Opasne tvari u IBC, velikim ambalažama ili cisternama, ne smatra se pakovanjem za maloprodaju.

5. PRIVREMENI UVOZ

Osobe s poslovnim nastanom izvan područja Unije, mogu sukladno odredbama čl. 204., 205., 219., 223. i 226. DUCZU-a, uz potpuno oslobođenje od uvoznih davanja, privremeno unositi (dakle uz obvezu ponovnoga iznošenja) razne osobne stvari i predmete za sportske aktivnosti radi njihova korištenja za svoje osobne potrebe, kao i potrebe članova obitelji. Na identičan način i osobe sa prebivalištem u Uniji, mogu privremeno iznositi predmete koji su im potrebni za vrijeme boravka u trećim zemljama.

Osobne stvari putnika, u okviru privremenog uvoza, obuhvaćaju sve predmete, nove ili rabljene, što ih putnik s razlogom može trebati radi osobne uporabe za vrijeme putovanja, uzimajući u obzir sve okolnosti putovanja, ali isključujući svu robu koja se uvozi u komercijalne svrhe. Pod osobnim predmetima smatraju se primjerice video kamere, prijenosni TV aparati i audio uređaji, foto aparati, prijenosna osobna računala, oprema za kamping, jedrenje, ronjenje, skijanje, klizanje, planinarenje, kamp kućice, plovila za razonodu, prijenosni medicinski uređaji s priborom (ukoliko su putniku neophodni), i slično.

Unos ove robe obavlja se bez posebnih carinskih formalnosti usmenim deklariranjem ili deklariranjem radnjama koje se smatraju carinskom deklaracijom na graničnom prijelazu. Ponovno iznošenje navedenih predmeta obavlja se na isti način.

Sukladno čl. 81. DUCZU-a, na stavljanje robe u postupak privremenog uvoza ne primjenjuje se obveza polaganja osiguranja ako se carinske deklaracije mogu podnijeti usmeno ili drugim radnjama iz čl. 141.

DUCZU-a. Međutim, ako se, u okviru postupka privremenog uvoza, radi o većem iznosu uvoznih carina i drugih davanja ili o ozbiljnoj opasnosti od neispunjavanja obveza postupka carinska tijela mogu zahtijevati podnošenje standardne deklaracije.

Privremeni uvoz prijevoznog sredstva (osobni automobil, motocikl, plovilo, letjelica i sl.) s redovnom stranom registracijom za privatnu uporabu odobrava se u skladu s čl. 212. – 217. DUCZU-a. Pravo na odobravanje potpunog oslobođenja od uvozne carine za prijevozna sredstva imaju osobe s poslovnim nastanom izvan carinskog područja Unije te osobe (fizičke i pravne) s poslovnim nastanom na carinskom području Unije koje ispunjavaju uvjete iz čl. 214. i 215. DUCZU-a.

7. PRIMJENA UPUTE

Ova Uputa primjenjuje se od dana donošenja.

RAVNATELJ CARINSKE UPRAVE

Mario Demirović

IZJAVA O VRIJEDNOSTI ROBE KOJU PUTNIK UNOSI U PUTNIČKOM PROMETU

1. Podaci o putniku – deklarantu:

Ime i prezime
Adresa
Broj putne isprave i tko ju je izdao

2. Popis robe

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

3. Izjava

Potpisani, u svrhu obračuna uvoznih davanja u skraćenom postupku, ovime izjavljuju kako predmete navedene u gornjem popisu zaključno s rednim brojem, unosi u Republiku Hrvatsku u putničkom prometu, da je njihova ukupna carinska vrijednost, te da isti služe isključivo njegovim osobnim potrebama i potrebama članova njegove obitelji u kućanstvu u carinskom području Unije.

Potpis deklaranta

(mjesto i datum)

Izjava 1 - oslobođenje

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
PODRUČNI CARINSKI URED _____
GRANIČNI CARINSKI URED _____
RGP _____

Mjesto i datum _____

IZJAVA

Kojom ja _____ (ime i prezime) _____ iz _____ (mjesto i adresa) _____ pod materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljujem da je nekomercijalna roba _____ (naziv i vrsta robe) _____ po računu broj _____ /mojoj pisanoj izjavi o vrijednosti robe, koju sam uvezao na carinsko područje Unije dana _____ preko graničnog prijelaza _____ i pri tome koristio oslobođenje od plaćanja carinskog duga i drugih javnih davanja temeljem 41. Uredbi Vijeća (EZ) br. 1186/09 od 16. studenoga 2009. godine o uspostavi sustava oslobođenja od carina u Europskoj uniji (kodificirana inačica) (SL L 324, 11. 10. 1993. str. 23) i čl. 5. Pravilnika o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i trošarine za robu uvezenu u osobnoj prtljazi osoba koje putuju iz trećih zemalja te uvoz robe u malim pošiljkama nekomercijalnog značaja (Narodne novine br. 146/20), namijenjena za moje osobne potrebe i potrebe moje obitelji, te da će biti korištena na adresi moga prebivališta ili uobičajenog boravišta (ili navesti drugu adresu).

Također, izjavljujem da ću na zahtjev carinskih tijela, ovlaštenim carinskim službenicima omogućiti carinsku provjeru navedene robe.

U _____ dana _____.

Potpis putnika i OIB

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA
CARINSKA UPRAVA
PODRUČNI CARINSKI URED _____
GRANIČNI CARINSKI URED _____
RGP _____
Mjesto i datum _____

IZJAVA

Kojom ja _____ (ime i prezime) _____ iz _____ (mjesto i adresa) _____ pod materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljujem da je nekomercijalna roba _____ (naziv i vrsta robe) _____ po računu broj _____ /mojoj pisanoj izjavi o vrijednosti robe, koju sam uvezao na carinsko područje Unije dana _____ preko graničnog prijelaza _____ i za koju sam platio carinski dug po Obrascu za obračun uvoznih davanja broj: _____ od _____ namijenjena za moje osobne potrebe i potrebe moje obitelji, te da će biti korištena na adresi moga prebivališta ili uobičajenog boravišta (ili navesti drugu adresu).

Također, izjavljujem da ću na zahtjev carinskih tijela, ovlaštenim carinskim službenicima carinsku provjeru navedene robe.

U _____ datum.

Potpis i OIB

DIO 1.

Popis državnih područja i trećih zemalja iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) br. 576/2013

ISO oznaka	Državno područje ili treća zemlja
AD	Andora
CH	Švicarska
FO	Farski otoci
GI	Gibraltar
GL	Grenland
IS	Island
LI	Lihtenštajn
MC	Monako
NO	Norveška
SM	San Marino
VA	Država Vatikanskoga Grada

DIO 2.

Popis državnih područja i trećih zemalja iz članka 13. stavka 2. Uredbe (EU) br. 576/2013

ISO oznaka	Državno područje ili treća zemlja	Uključena državna područja
AC	Otok Ascension	
AE	Ujedinjeni Arapski Emirati	
AG	Antigva i Barbuda	
AR	Argentina	
AU	Australija	
AW	Aruba	
BA	Bosna i Hercegovina	
BB	Barbados	
BH	Bahrein	

BM	Bermuda	
BQ	Bonaire, Sveti Eustazije i Saba (BES otoci)	
BY	Bjelarus	
CA	Kanada	
CL	Čile	
CW	Curaçao	
FJ	Fidži	
FK	Falklandski otoci	
HK	Hong Kong	
JM	Jamajka	
JP	Japan	
KN	Sveti Kristofor i Nevis	
KY	Kajmanski otoci	
LC	Sveta Lucija	
MS	Montserrat	
MK	Sjeverna Makedonija	
MU	Mauricijus	
MX	Meksiko	
MY	Malezija	
NC	Nova Kaledonija	
NZ	Novi Zeland	
PF	Francuska Polinezija	
PM	Saint Pierre i Miquelon	
RU	Rusija	
SG	Singapur	
SH	Sveta Helena	
SX	Sveti Martin	

TT	Trinidad i Tobago	
TW	Tajvan	
US	Sjedinjene Američke Države	AS – Američka Samoa GU – Guam MP – Sjeverni Marijanski Otoci PR – Portoriko VI – Američki Djevičanski Otoci
VC	Sveti Vincent i Grenadini	
VG	Britanski Djevičanski Otoci	
VU	Vanuatu	
WF	Wallis i Futuna	